

**Szolnok Megyei Jogú Város
Polgármestere**

Az előkészítésben közreműködött:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkacsoport

Az előterjesztést véleményezi:

Egészségügyi, Sport, Turisztikai és Szociális
Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási, Kulturális és Ifjúsági Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

**Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének
2018. április 26-i ülésére**

**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának
felülvizsgálatára és aktualizálására**

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye a XV. cikk (4) bekezdésében rögzíti, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi felzárkózás követelményeinek érvényesülését segítő intézkedésekre az oktatás és a képzés területén, különösen a jogellenes elkülönítés megelőzésére, a köz- és egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása-, a munkaerő-piaci hátrányok csökkentése és a foglalkoztatási esélyek javítása területeken.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága (a továbbiakban Államtitkárság) vezetésével megalkotta a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák – (2011-2020) elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: NTFS).

A NTFS ütemezett végrehajtása érdekében a Kormány az 1430/2011.(XII.13.) Korm. határozatával a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról valamint végrehajtásának a 2012-2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről, valamint a 1672/2015.(IX.22.) Korm. határozatával a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II. végrehajtásának a 2015-2017. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről döntött.

Az NTFS és végrehajtási dokumentumai olyan felzárkózási politikát fogalmazznak meg, amelyek a szakpolitikák össze-hangolásával és komplex beavatkozásokkal kezelik az ország társadalmi kohéziója szempontjából meghatározó szociális problémáit, ezzel járulnak hozzá az ország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a 2005. évben a 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési határozat 1. sz. mellékleteként fogadta el Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programját és az azt megalapozó Konceptiót, melynek folyamatos felülvizsgálatát és aktualizálását évenként elvégzi.

Az önkormányzatnak a társadalmi felzárkózás segítésében vállalt felelősségének alapját, a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programja képezte, melynek fókuszába a Szolnok városában élő cigány/roma nemzetiségű lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a nemzetiségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosítása került.

Szolnok Város 2004-2017. évek közötti tevékenységében megkülönböztetett figyelmet és szerepet kapott a települési társadalmi leszakadás és a helyi társadalom marginális folyamatainak nyomon követése és kezelése, a társadalmi és települési szegregáció mértékének csökkentése, a társadalmi együttélés, a szociális szolgáltatásfejlesztés és fenntartható gazdaság feltételeinek együttes megeremtése.

Az önként vállalt feladatok körében végrehajtott intézkedések jól mutatják a település integrációs politikájának fejlesztés- és fejlődés központú irányát.

A hatékony beavatkozásokat megalapozó tervezésre és végrehajtásra, valamint az eredményesség növeléséhez szükséges társadalmi tőke és humán erőforrás fejlesztésre az Önkormányzat Integrációs Munkacsoport elnevezésű társadalmi koordinációs testületet működtet. Az Integrációs Munkacsoport magas szakmai igényű munkával garantálja az önkormányzati célnak megfelelő működést és szakfeladati forrásfelhasználást.

Az Integrációs Program alapján – a tervezés és a végrehajtás során egyaránt – minden önkormányzati feladatot úgy kell megfogalmazni, hogy az világosan és egyértelműen tartalmazzon a mélyszegénységben élőkre, és különösen a marginális társadalmi réteghelyzetű családokban élő gyermekekre vonatkozó felzárkózási szempontokat.

Az Integrációs Programban megfogalmazottak szerint fontos az érintettek aktivitásának, személyes részvételének előmozdítása, az önmaguk és családjaik helyzetéért viselhető felelősség megerősítése, önálló életvezetési képességeik fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépést segítő munkakultúra és szakmai kompetencia kialakítása.

A komplex szemlélet mellett alapvető szempont, hogy minél korábbi életkorban eljuttassuk a leghátrányosabb helyzetű gyerekekhez a valódi esélyteremtő lehetőségeket. Az Integrációs Program az egyes korosztályoknak szóló programokat úgy fűzi fel, hogy a hátrányos helyzetű csoportok számára minél erősebb védőháló valósuljon meg.

Az Integrációs Program céljai között szerepel, hogy minden szegénységgel érintett, különösen cigány/roma származású gyermek elvégezze az általános iskolát, hogy egyre többen járjanak középiskolába és szerezzenek érettségit, valamint az, hogy a társadalmi hátrányokkal küzdő fiatalok megtalálják számításukat a szakképzési rendszerben is.

Az alapkoncepcióban szerepeltetett horizontális célok megtartásával, a végrehajtás ütemezett célkitűzéseit folyamatosan a jogi és társadalmi környezet változásaihoz igazítottuk. A hazai jogalkotás következtében az önkormányzat feladat-ellátási struktúrája jelentősen átalakult, amely a program módszertani működtetésében is generális változásokat hozott. Az Integrációs Program a lokális társadalmi együttműködés kiemelkedő példája lett, az elért eredményeink a partnerség professzionális működésének példázata.

Az eltelt 13 évben folyamatosan bővült a marginális társadalmi réteghelyzetben lévőket támogató szociális szolgáltatási rendszer, amely hálózat a kora gyermekkori fejlesztés, az alapfokú iskolarendszeren kívüli tanulási kompenzáció, a szakképzési rendszeren kívüli tudásfejlesztés, az álláskeresési és munkaerő-piaci szolgáltatások, a szociális szövetkezeti és

konyhakerti művelés fejlesztés, az életvitelt segítő programok, és közösségfejlesztési központok mellett a lakhatási feltételek folyamatos vizsgálatával és javításával is foglalkozik, melyek működési költségei jelentős részben nem terhelik a költségvetést.

Ennek különös oka, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a stratégiai tervezés során kizárólag egy előirányzatot határoz meg költségvetésében a tervezhető feladatok megvalósítására. Ugyanakkor az operatív megvalósítás egy valósidejű kivitelezés keretében jelöli ki a prioritások körét, amely igazodik a mindenkori szükségletekhez és az elérhető külső források rendelkezésre állásához. Ezen speciális helyzet a magyarázat a Cselekvési Feladatterv feladatainak tervezett volumene és a költségvetési forrásösszeg relatíve alacsonyabb mértékére.

Az Integrációs Program 2017. évi végrehajtását a költségvetés 6 millió Ft –tal támogatta, melyből a Cselekvési Feladatterv megvalósítására 3 millió Ft-ot biztosított, emellett további 3 millió Ft állt rendelkezésre a városi tanoda programok bővítésére és működési feltételeinek biztosítására.

Az előző tárgyidőszakhoz képest kibővített szakfeladati támogatás indoka kettős. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet megváltoztatta az integrált településfejlesztés során használatos korábbi index-mutatókat, továbbá a települések szegregált és szegregációval veszélyeztetett (leszakadó) területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges mérőszámokat, adatokat is.

Az új szegregációs mutatók alapján településünkön 9 leszakadással veszélyeztetett (30 % feletti index mutató) terület képződött Szolnok Megyei Jogú Város kartogramján, melyből 6 szegregált (35 % feletti index mutató) városi terület, melyek területén egyenként a népességszám eléri az 50 főt. A szegregátumok közül 2 az 50% os index értéket, 2 a 100 %-ot közelítő indexértéket mutat, melyek a végleges kizáródás, slumosodás veszélyével fenyegetnek.

A leszakadó település-részekeken együttesen 1478 fő, a szegregátumokban 808 fő a lakónépesség száma, amely lakónépességi koncentráció az Integrációs Program cselekvési fókuszába az anti-szegregációs-, és esélyegyenlőségi hátránykompenzáló beavatkozásokat helyezte.

Mіндеzen operatív helyzet alapján az Integrációs Program a tárgyidőszakban sinergiára törekedett a települési társadalmi felzárkózást támogató és szociális rehabilitációt célzó városfejlesztési projektekkel.

Ezek közül kiemelkedő a jelenleg is folyó TOP-6.9.1-15 komplex telep-program II. (soft), és a TOP-6.7.1-15. komplex telep-program III. (hard). Ezek az önkormányzati fejlesztések a legrosszabb index-mutatókkal bíró Törteli-Motor úti városrészben jelentősen javítják az önkormányzati bérlők lakhatási körülményeit és a terület környezeti állapotát.

A település marginális területeinek további állapotjavítására adnak lehetőséget a TOP-6.9.1-16 komplex telep-program IV. (soft), és a TOP-6.7.1-16. komplex telep-program V. (hard) 2017. évi pályázatait, amelyek befejezését követően a fejlesztéssel érintett Katona József úti városrészben élők élet-, és lakáskörülményei is javulhatnak.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programja lokális cselekvésre építő, de globális gondolkodást és térségi együttműködési orientációt mutató, országosan mintaértékű kezdeményezés.

Változatlanul célja a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez sorolható polgárok esélyegyenlőségének javítása, társadalmi leszakadásuk megállítása, és társadalmi integrációjuk elősegítése úgy, hogy közben meg tudják őrizni a saját kulturális és közösségi értékeiket.

Az elmúlt 13 évben az integrációs nehézségekkel küzdő népességi adatok mérése és területi lehatárolása megtörtént. Az adatok ismeretében kialakult társadalmi párbeszéd nagyban hozzájárult a lakossági konfliktusok csökkenéséhez, az eltérő kultúrák közeledéséhez, és a leszakadással veszélyeztetett társadalmi réteghelyzetben lévők iránti társadalmi szolidaritás növeléséhez.

A mérések alapján egyértelművé vált, hogy a társadalmi felzárkózást lassító „integrációs nehézségek” körében az első okok között az alacsony iskolai végzettség és az inaktív munkaerő-piaci helyzet áll. A jelzett két, meghatározó szegregációs index-mutató következménye, hogy az érintett lakossági csoportok marginális városi területeken koncentrálnak.

A folyamat eredményeként Szolnok Város növekvő területi kiterjedésű, és lakossági koncentrációt mutató szegregátumokkal, és jelentős számú városszövetbe ágyazott, leszakadással veszélyeztetett városi területekkel rendelkezik. Ezen leromlott városi területek rehabilitációja a program egyidejű fenntartásával a következő években is elengedhetetlen.

A társadalmi felzárkózási programok jótékony hatásai időszakosan kiugró, általánosságban lineárisan növekvő eredményességet mutatnak. A kiemelkedő eredményesség a célzott TOP programok tekintetében tapintható, melyek forrásai intenzív és hatékony jelenlét típusú szolgáltatások kialakítását teszik lehetővé. A saját forrásból tervezhető beavatkozások a kiszámítható és fenntartható szolgáltatások bővülését eredményezik, melyek közül kiemelkednek a Tanoda programok és a közösségi támogatású „Cserhaj” Közösségi Szolgáltató Pontok.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a társadalmi integrációt támogató intézkedések és anti-szegregációs beavatkozásokra, valamint a szegregációval sújtott cigány/roma nemzetiséget érintő komplex programok folytatására szükség van.

Amint az Integrációs Program is rögzíti, ahol lehetőség van rá, telepek felszámolását, ahol nincs, ott az elemi lakhatási és higiénés feltételek biztosítását és a továbblépési, a lehetséges kitorési pontok megtalálását kell folytatólagosan célul kitűzni. A szegregációs tényezők hatását ez utóbbi esetben is kezelni, csökkenteni kell.

Ezen belül elsőbbséget kell élvezniük a probléma gyökerét célzó intézkedéseknek, vagyis azoknak, melyek hozzájárulnak az integrációs nehézséggel küzdők számának csökkenéséhez és a szegénység átörökítési folyamatainak megszakításához.

Összességében az Integrációs Program Cselekvési Feladattervében foglalt tárgyévi feladatok, célkitűzések jelentős része megvalósult, vannak feladatok, melyek végrehajtása érdekében jelentős lépések történtek, és vannak olyan célok, melyek önálló szolgáltatás biztosítása szintjére léptek és működtetésük folyamatos szakmai segítséget igényel.

Az Integrációs Munkacsoport felülvizsgálta és aktualizálta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2018. évi Cselekvési Feladattervét, melyet a határozati javaslat mellékletként javasol elfogadni.

Tisztelt Közgyűlés!

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat elfogadására!

...../2018. (IV.26.) sz. közgyűlési határozat**Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról**

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 6.§ a) pontjában, és 10.§ (2) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, - figyelemmel a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8.) Korm. rendeletben, a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. végrehajtásának 2015-2017. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1672/2015.(IX. 22.) Korm. határozatban, továbbá a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó, a telepszerű lakhatás kezelését megalapozó szakpolitikai stratégia elfogadásáról szóló 1686/2015.(IX.25.) Korm. határozatban foglaltakra - az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról- különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetben lévők életesélyének javításának 2017. évi eredményeiről- szóló beszámolót.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat mellékletét képező, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2018. évre vonatkozó Cselekvési Feladattervét, ezzel egyidejűleg a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló 80/2017. (III. 30.) számú közgyűlési határozatot és mellékletét hatályon kívül helyezi.

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Szabó István alpolgármester
Fejér Andor alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó jegyző
Dr. Rác Andrea aljegyző
SZMJV Önkormányzati Főépítész
A Polgármesteri Hivatal igazgatói
Integrációs Munkacsoport tagjai a Humán Igazgatóság által
Munkalehetőség a Jövőért Szolnok Nonprofit Kft. vezetője
Kozák Ferenc SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Szolnok, 2018. március 29.

Szalay Ferenc

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
2018. évi CSELEKVÉSI FELADATTERVE

1. Jogegyenlőség érvényesítése

a. A halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló lakosság szükségletein alapuló időszakos vagy rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás, valamint jogegyenlőségi-, és egyenlő bánásmód *tanácsadó koordinációs szakmai fórum* működtetési feltételeinek biztosítása.

A szükségletekre épülő jogsegély-szolgáltatás, - elsődlegesen a SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat, az Egyenlő Bánásmód Hatóság JNSZM referenci jogi segítségnyújtó- és anti-diszkriminációs szolgáltatások hozzáféréseinek és népszerűsítésének támogatásával -, lehetőleg olyan elismert, szakmai ismerettel és tapasztalattal rendelkező szervezet illetőleg szakemberek közreműködésével , amelyek/akik elfogadottak a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma nemzetiségű lakosok között.

b. Összehangolt kezdeményezéseket kell indítani a családok, közösségek megerősítésére, melynek keretében megvalósuló szolgáltatások kiterjednek a konfliktusok kezelésének támogatására, gyermeknevelési tanácsadásra, a család és munka összeegyeztetését szolgáló programokra, valamint a fenti célokat szolgáló modellprogramokra.

c. Támogatni kell a hátrányos helyzetű emberek, kiemelten a cigány/roma nemzetiséghez tartozók aktív társadalmi részvételét, civil szerveződéseit, erősíteni kell a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerepvállalását. Kiemelt figyelmet kell fordítani a cigány/roma származású nők közéleti, kulturális szerepvállalásának támogatására.

d. A társadalmi felzárkózás módszertani fejlesztését támogató szakmai, szakmaközi konferencia, egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék folytatása. A települési esélyegyenlőségi és anti-diszkriminációs segédanyagok, kommunikációs eszközök és szakmai műhelyek létrejöttének fejlesztése.

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

a. A szegregált területeken lévő önkormányzati bérlakások karbantartásához, a telepszerű lakókörnyezetek rehabilitációjához, és az anti-szegregációs beavatkozásokhoz kapcsolódóan folytatni kell a megkezdett szociális rehabilitációs tervezési, előkészítési folyamatot. A IVS-hoz rendelt Mobilizációs Terv alapján folytatólagosan támogatni kell a 6. számú Törteli úti szegregátumból elköltöző családok társadalmi felzárkózását és települési integritását segítő humán szolgáltatások hozzáféréseinek fejlesztését.

A területi szegregáltság teljes megszüntetéséig szociális rehabilitációs programokkal, közösségi szociális funkciók kialakításával, környezeti és egészségügyi ártalomcsökkentő programokkal kell elősegíteni a rászorulóknak életkörülményeinek javulását.

Tervezési-, előkészítő programalkotással kell segíteni a leromlott városi területek rehabilitációját támogató TOP-6.7.1. és a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló TOP-6.9.1. komplex programok forrásle hívását.

b. Folyamatosan vizsgálni kell a szakmai jelenléttel támogatott felzárkózási programok indítását azon rendkívül nehéz helyzetű településrészekben, ahol a helyi közösségek önerő, szaktudás és információ hiányában csak kívülről bevitt fejlesztő munkával mozdíthatók meg.

Komplex programot kell indítani a teleszerű lakókörnyezetben élők társadalmi és területi integrációját szolgáló humánfejlesztések támogatására, valamint a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések, lakhatási beruházások biztosítására. Támogatni kell a teleszerű lakókörnyezetben élők kezdeményezésével és aktív közreműködésével megvalósuló programokat.

c. Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma nemzetiségű fiatalok szabadidős, - különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra.

Célt programokkal kell támogatni a hátrányos helyzetű, különösen a cigány/roma fiatalok mozgásban gazdag életmódjának kialakítását, szabadidő- és diáksportban való részvételét. A kulturális intézményrendszer célt programjaival is támogatni kell a különböző társadalmi hátrányok mentén kimutatható tudás- és képességbeli egyenlőtlenségek csökkentését, a hátrányok kompenzálását. Ennek érdekében programokat kell indítani a kulturális szolgáltatások és tevékenységek számának és kínálatának fejlesztésére, kompetenciafejlesztő mintaprogramok kidolgozására, együttműködések kialakítására a kulturális és a köznevelési intézmények között.

d. Kiemelten azon alapfokú nevelési-, oktatási intézményekben és iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló-, tehetséggondozó köznevelési programokban, valamint korai beavatkozást középpontba állító hátránykompenzáló projektek során, ahol jelentős számban koncentrálódnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs és művészeti nevelési programok megvalósításának folyamatát.

e. Segíteni kell az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását, kiemelten az egyházak által ellátható cigány pasztorációs programokban.

f. Folytatni kell a szegregált és marginális területeken élők biztonságát növelő önkormányzati települési segítő-, és közösségi (rendészeti) bűnmegelőzési programok innovatív fejlesztését, és támogatni kell a helyi közösségek önvédő képességét növelő kezdeményezéseket, a tolerancia-erősítő, valamint a közterületek közösségi használatba vételét célzó programokat.

g. Fontos az IVS 2015-2020 időszakra vonatkozó Anti-szegregációs Terv aktualizálása aszociális város-rehabilitációs fejlesztések fenntarthatóságának tervezhetősége, - ezen belül azon válságterületek és rászoruló lakossági csoportok láthatóvá tétele érdekében, melyeket leginkább sújt a szegénység és társadalmi kirekesztettség.

3. Oktatás, képzés

a. „A hátrányos helyzetű tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végző hátrányos helyzetű, kiemelten cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók jutalmazását, - lehetőség szerint - évi egy alkalommal.

b. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, állásfoglalásokkal és szakmai javaslatokkal segíteni kell SZMJVÖ „Kátay Endre-díj” adományozásával összefüggő feladatokat Szolnok városában a Szolnokért végzett kimagasló szakmai teljesítmény elismerésére méltó személyek kutatásával.

c. A cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók számára minőségi szakképzést és/vagy érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülés elősegítése céljából képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok - kiemelten a TANODA(k) - fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és különösen cigány/roma nemzetiséghez tartozó tanulók iskolai sikerességének elősegítése érdekében szükség van az egyéni és komplex támogatást nyújtó programok folytatására, felülvizsgálatára és továbbfejlesztésére.

d. Lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol jelentősebb számban tanulnak cigány/roma nemzetiséghez sorolható tanulók, kezdeményezni kell, hogy olyan cigány/roma nemzetiségű, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztent vagy művelődés-szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulási motivációval rendelkező fiatalokat. Ezen humán-erőforrás rendelkezésre állásáig, a közfoglalkoztatott cigány/roma nemzetiségű segítő asszisztensek alkalmazásának kezdeményezése indokolt az oktatási célok teljesülése érdekében.

Ösztönözni kell a pedagógusképző intézmények és a hátrányos helyzetű gyermekeket integrált keretek között eredményesen nevelő köznevelési rendszeren belüli és kívüli intézmények (pl. tanodák) közötti együttműködéseket.

e. Szükséges kezdeményezni azon közoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik, hogy a cigány/roma nyelvi-, művészeti- és népművelési oktatás megszervezésre kerüljön. A befogadó nevelési gyakorlat megerősítése, terjesztése érdekében biztosítani kell a pedagógusok, szakoktatók és a köznevelésben közreműködő szakmai segítők gyakorlatorientált felkészítését.

f. Tovább kell folytatni és a megkezdettek szerint tájékoztató és szervező munkával elő kell segíteni az érintettek minél szélesebb körének részvételét az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ A végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében elő kell segíteni a nevelő oktató munkát közvetlenül segítő szolgáltatások rendszerének fejlesztését, meg kell erősíteni a köznevelési intézmények gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepét, támogatni kell az ágazatközi, intézményközi együttműködési modellek kialakítását,

f.b./ Támogatni kell a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzését, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulói csoportok iskolai sikerességét, különös tekintettel a szakképzésre. Kiemelt figyelmet kell fordítani a roma lányok végzettség nélküli iskolaelhagyásának megelőzésére, valamint az ezt követő akkreditált szakmai képesítés vagy első szakma megszerzésére,

f.c./ cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló munkavállalókat alkalmazó vállalkozások partnerségi bevonása,

f.d./ a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

g. Tovább kell folytatni a horizontális együttműködést támogató adaptációk terjesztését, különösen a pedagógusok – lehetőleg akkreditált – romológiai továbbképzését, valamint

a hospitalizáció bevezetésének vizsgálatát. Szükséges kezdeményezni a romológia képzés kiterjesztését a középfokú oktatási intézményekre is.

h. Tovább kell folytatni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó azon köztisztviselők, és közalkalmazottak, valamint a szolnoki szociális ellátásban dolgozók és a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott segítők romológiai továbbképzését, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/ roma nemzetiségi származású állampolgárokkal.

i. Segíteni kell a gyermekszegénység és a gyerekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítását célzó, a szegénység átörökítésének megszakítását, a tanulási, nevelési problémák megelőzését, és a megfelelő környezet, támogató kapcsolatok, tudás és készségek korai fejlesztését végző programok - különösen a bölcsődei-, óvodai és Biztos Kezdet Gyerekház projektek - működési stabilitását és fejlesztését.

A köznevelés esélyteremtő képességének növelése és a szegregáció csökkentése érdekében biztosítani kell a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő programok további működtetését, szakmai, módszertani támogatását és fejlesztését.

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

a. A munkaerő-piacon hátrányos helyzetű álláskereső munkaeerőpiacra való be- illetve visszatérésének elősegítésére célzott, komplex aktív munkaerő-piaci programokat kell működtetni.

Az alacsony iskolai végzettségűek és közfoglalkoztatottak alapkompenciáinak fejlesztését, valamint felzárkóztató oktatását és képzését elősegítő, számukra szociális és egyéb szolgáltatásokat biztosító programokat kell indítani a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel az alábbi célok, prioritások tekintetében:

a.a./ A munkaerő-piaci programokat megelőző, az alapfokú iskolai végzettség megszerzését segítő, munkavállalásra alkalmassá tevő képzésekkel, önálló életvitelt segítő programokkal kell növelni a hátrányos helyzetű emberek, köztük cigány/roma származásúak foglalkoztatási esélyeit,

a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munkaerő-piaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,

a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozásának folytatása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,

b.b./ határozottabb fellépés a hátrányos megkülönböztetés ellen, a cigány/roma nemzetiségi érdekképviseleti szervezetek aktív közreműködésével,

b.c./ kapcsolatfelvétel Szolnok Megyei Jogú Városban működő jelentősebb munkáltatókkal az alacsony iskolai képesítésű cigány/roma nemzetiségű lakosság foglalkoztatásnak élénkítése céljából, részvétel a munkáltatók és munkavállalók érdekképviseleti szerveinek fórumain,

b.d./ a média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,

b.e./ célcsoportos esélynövelő fórumok, az öngondoskodás terjedését támogató aktív szociálpolitikai modellek - szociális szövetkezet, foglalkoztatási szövetkezet, szociális kiskert program, stb. - és szociális rehabilitációs programok létrehozása főként cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek bevonásával.

c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

c.a./ cigány/roma nemzetiségi szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma önazonosságú lakosság mozgósításában, a programokba való bekerülés és bennmaradás biztosításában,

c.b./ cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek megerősítése,

c.c./ cigány/roma nemzetiségi civil szektor mentori- (segítő), és önkéntes hálózatának kialakítása,

c.d./ városfejlesztési beavatkozások során a helyi munka-intenzív szektorok bővítése,

c.e./ a társadalmi vállalkozások, szociális szövetkezetek már kialakult hálózatának bővítése, a meglévők további támogatása annak érdekében, hogy ez a foglalkoztatási forma köztes munkaerőpiacként továbblépést biztosítson a közfoglalkoztatásból kilépők számára, hogy szövetkezeti taggá vagy szövetkezeti alkalmazottakká válhassanak,

c.f./ a cigány/roma nemzetiségű aktív korúak munkaerő-piaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

A hulladékgazdálkodás, hulladékhasznosítás, megújuló energia programok területén megvalósuló programokkal kell támogatni az alacsony iskolai végzettségűek - ezen belül különösen a nők, romák - foglalkoztatását és a képzésükben való együttműködést vállaló vállalkozásokat, valamint a magas élők munkai-gényű kezdeményezéseket.

d./ A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés támogatása és feltételrendszerének javítása mellett, - elsődlegesen a már működő és fenntartási kötelezettséget jelentő projekteket érintően - folytatni kell a foglalkoztatási szint emelése érdekében a közfoglalkoztatás új területeinek kutatását és szervezését, a cigány/roma nemzetiségi szervezetek és mentorok támogató tevékenységének fokozásával.

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

a. *Elősegíteni és támogatni kell Szolnok városban a cigány/roma nemzetiségi kultúra értékeinek és emlékeinek felmérését a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint civil szervezetek és aktivisták bevonásával. A felmért és összegyűjtött kulturális értékeket és emlékeket lehetőség szerint kiadványba kell foglalni.*

b. Meg kell vizsgálni a cigány/roma nemzetiségi kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok elkészítésének lehetőségét, digitális rendszerben történő rögzítését, továbbá Szolnok Város és a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat honlapján a cigány/roma nemzetiség közösségi értékeit megjelenítő közérdekű információkat és programokat közvetítő integrált megjelenés lehetőségét.

Folytatni kell a cigány/roma kultúra megismertetését, a cigány/roma nemzetiségi kulturális események, a cigány/roma kulturális tartalmak és termékek elérhetővé tételét szolgáló különféle programok támogatását.

c. A Szolnok városban jelentkező igények felmérését követően a cigány/roma nemzetiség kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományőrző csoportok nyilvános szerepléseihez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása.

d. A cigány/roma nemzetiségi írott sajtó terjesztése és bővítése annak érdekében, hogy minél több anyanyelvi érték és információ jusson el a lakossághoz, elősegítve a cigány/roma nemzetiségi önazonosság legfontosabb nyelvi örökségének fennmaradását.

e. Közreműködés az Integrált Városfejlesztési Stratégia megvalósításával létrejövő szociális szolgáltató-, közösségi közművelődési és szabadidős terek funkcionális kialakításában és működtetési koncepciójának kimunkálásában. Ennek során össze kell gyűjteni a modellezhető

igények és elképzelések felmérését a cigány/roma nemzetiségi érdekképviseltek és akcióterületi civil fórumok bevonásával.

6. Egészségügy

a. A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált lakókörnyezetben élők egészségügyi állapotának javítása érdekében az ingyenesen igénybe vehető egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése, elősegítése. A szociálisan rászorulóknak számára helyben történő mobil szűrés feltételeinek biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű közterületek közegészségügyi feladatainak, és közösségi környezettudatosságot javító akcióinak támogatása.

Az egészséges életmódot, az egészségügyi szűréseken való rendszeres megjelenést támogató, a hátrányos helyzetű területekre célzott programokat kell indítani, különös tekintettel a cigány/roma származású nőkre.

b. Javítani kell a szenvedélybetegségek (különösen az alkoholfogyasztás és a droghasználat) megelőzését célzó programok és beavatkozások igénybevételét a veszélyeztetett, sérülékeny fiatalok körében. Speciális programokat kell létrehozni a szerfogyasztással érintett, illetve a társadalmilag és kulturálisan hátrányos helyzetű szülők és gyermekeik számára.

7. Értékelés

Az Integrációs Munkacsoport által koordinált éves munkát, és az anti-szegregációs folyamatokra gyakorolt hatását, illetőleg a célkitűzések megvalósulását minden évben egy alkalommal értékelni kell.

Határidő: Az 1., 2., 3.c-i., 4., 5., 6., 7. pontok tekintetében: 2019. március 31.

A 3.a-b. pont tekintetében: 2018. december 31.

Felelős: polgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Felkérésre: Integrációs Munkacsoport

A 4., 5., 6. pont tekintetében felkérésre: SZMJV Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Beszámoló
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról,
különös tekintettel,
a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetben lévők életesélyének
javításának 2017. évi eredményeiről

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata társadalmi felzárkózási stratégiai tervezését támogató Integrációs Programját (a továbbiakban: Program) koordináló Integrációs Munkacsoport Solnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának teljesüléséről, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életesélyének javítása érdekében végzett 2017. évi tevékenységről az alábbi tájékoztatót és értékelést adja:

1. Az Integrációs Program Cselekvési Feladatterv megvalósítása érdekében végzett tevékenység

Az Integrációs Program szakmai-, tartalmi fejlődése, a települési önkormányzat társadalmi felzárkóztatási céljait támogató beavatkozások és a megyeszékhelyi intézmények szolgáltatásbővítési üteme a tárgyidőszakban is megtartotta a korábbi 13 évben megszokott fejlődő dinamizmusát. A cselekvés fókuszába továbbra is azok a racionálisan költséghatékony és csekély költségvetési ráfordítással megvalósuló innovatív megoldások álltak, amelyek garantálták a marginális társadalmi réteghelyzetben lévők életesélyeinek javítását, arányosságot teremtettek a települési fejlesztések területi egyenetlenségei okán kialakuló humán szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférésben, és amelyek figyelembe vették az önkormányzati gazdálkodás és ágazati szakpolitika kiemelt szempontjait.

Ez utóbbi már az éves ütemezésű program-alkotás időszakában jelentősen meghatározta az Integrációs Munkacsoport operatív lehetőségeit és a Cselekvési Feladattervi célkitűzések megvalósíthatóságának várható nominális mértékét.

Az önkormányzati működési stabilitás érdekében szakmai célkitűzéseink fókuszába az elért eredmények és létrehozott lakossági szolgáltatások megtartását, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és különösen cigány/roma nemzetiséghez tartozó tanulók iskolai sikerességének elősegítése érdekében az egyéni és komplex támogatást nyújtó programok folytatását, felülvizsgálatát és továbbfejlesztését, valamint a tanulási utak erősítésében kiemelt szerepet vállaló Tanodák működési stabilitását emeltük.

A Cselekvési Feladatterv feladataihoz rendelt, költségvetési rendeletben biztosított 3 milliárd Forint előrevetítette, hogy a jelentősebb önerőt igénylő integrációs fejlesztések és jelentős költségvonzattal járó anti-szegregációs műszaki beavatkozások - telep-felszámolás, lakhatási feltételek javítása, környezet-rehabilitáció, környezeti ártalomcsökkentés, stb. - nem lesznek teljesíthetőek.

Ennek ellenére az önként vállalt önkormányzati feladatok preferált alapcélkitűzéseinek realizálására biztosított volt a program működésének megkezdése óta az önkormányzati „alapszolgáltatások” szintjére emelt feladatok - úgymint: HHH tanulók éves teljesítmény-elismerése, nyári táborok, szabadidős közösségi programok, szociális gazdaság-, önellátás fejlesztése, munkaerő-piaci szolgáltatások, iskolarendszeren kívüli hátránykompenzáló programok, stb. – fenntartása és működtetése.

A költségvetés új elemeként, további 3+2 M Ft-tal bővült a tervezési alapegység, amely a települési Tanoda programok működését támogató forrással, valamint a „települési segítő” elnevezésű közfoglalkoztatási program foglalkoztatói költségeként került betervezésre.

A Település Segítő közfoglalkoztatási program már bizonyította létjogosultságát, amely 15 fő aktívkorú, de tartós munkanélküli személynek jelentett rendszeres munkajövedelmet és munkagyakorlatot a tárgyidőszakban is. Tekintettel arra, hogy ez a közfoglalkoztatási program a Polgármesteri Hivatal működési körébe tartozó foglalkoztatás, azt csak a szükséges mértékben taglaljuk.

Az új költségvetési elemként megjelent 3 M Ft Tanoda Programok működési támogatása kizárólag a tárgyévben biztosított forrás volt. A 2015-2017. évek közötti működési támogatással létrejött Tanoda programok TÁMOP finanszírozása a tárgyévben megszűnt, melyek folyamatos működését biztosító EFOP pályázati finanszírozás nem állt rendelkezésre. Tekintve, hogy a prioritást élvező tanulási hátránykompenzáló szolgáltatásokban finanszírozási krízishelyzet állt elő, Szolnok Megyei Jogú Város Polgármesterének támogatásával áthidaló költségvetési forrás került betervezésre.

Az Integrációs Program kimagasló sikere, hogy stabil működést értünk el azon primer programok esetében, amelyek megtartása az önkormányzat szakmai és morális kötelezettségévé vált az eltelt évek során. Ezen önálló projektek hozzáadott társadalmi értéke, az érintett célcsoport kiterjedtsége, vagy a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításában elért eredmények okán olyan szükséglet-növekedés és együttműködési aktivitás generálódott, melyeket szükségszerűen meg kellett tartani. Ezen programok fókuszában a gyermekszegénység elleni küzdelem és az értékteremtő teljesítmények elismerése és népszerűsítése állt.

A köznevelés esélyteremtő képességének növelése és a szegregáció csökkentése érdekében prioritást biztosítottunk a képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítő, valamint az nevelési-oktatási fejlesztő programok további működtetéséhez, szakmai, módszertani támogatásához és fejlesztéséhez.

A 2017. évi integrációs beavatkozások és cselekvés alapvető irányainak kijelölésében figyelembe vettük a társadalmi felzárkóztatás támogatását, és a település-fejlesztési tervezés körében előírt anti-szegregációs kormányzati szabályozást.

A települések szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatokat tartalmazó információkat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012.(XI.8) Korm. rendelet tartalmazza.

A rendelet település típusonként a határértékeket úgy határozza meg, hogy Szolnok Megyei Jogú Város tekintetében szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb vagy egyenlő, mint 35%, szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb vagy egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%.

A vonatkozó kormányrendelet alapján különösen indokolt az Integrációs Program területi beavatkozásainak tervezésénél az ún. szegregációs térképek alkalmazása. Eszerint a kartogram 9 leszakadással veszélyeztetett területet határol le, melyek közül 6 szegregátum. A legrosszabb állapotú városrészek továbbra is a Déli-iparterületi Törteli-Motor út, az Alcsi városrészi Úteg utca, a Szandaszőlősi Katona József utca, és a Meggyesi-telepi Tücsök utca.

A felsorolt szegregált területek megkülönböztetett társadalmi integrációs célú szolgáltatás-fejlesztése, jelenlét típusú szociális munkával történő támogatása és a marginális társadalmi folyamatokban szerepet játszó lakhatási feltételek javítása a lakossági koncentráció és demográfiai folyamatok okán különösen indokolt.

Az említett marginális városrészi kategóriák figyelembevételével a leszakadással veszélyeztetett területen, a KSH 2011. évi Népszámlálása alapján 1478 fő él, ebből települési és társadalmi kizáródással fenyegetett szegregátumban 808 fő él.

A helyzetet súlyosbítja, hogy ezen területeken a 0-14 évesek aránya 32-52 % közötti és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 70-92 % közötti értékeket mutat. Ezen mutatók alapján, ezen területeken súlyos gyermekszegénységi problémák vélelmezhetőek, amelyet tovább nehezít a szegénység átörökítési folyamatainak és arányának magas értéke. Mindezek alapján látható, hogy a szegregátumokban élő 6-700 kiskorú felnőttként ugyancsak szegény lesz. Ez a demográfiai tendencia 10 éven belül megduplázhatja a Szolnok Városi szegregátumokban élők számát.

A 13 éves elemzéseink azt mutatják, hogy a szegregátumban élés egyenlő a társadalmi felzárkózási esélytelenséggel, annak valamennyi hátrányt jelentő dimenziójával. Az esélyteremtés mindezek okán rendkívül nehéz, költséges és hosszú távú speciális tudással, és szakértelemmel végezhető sikeresen.

Az is látható, hogy habár a társadalom megkülönböztető viszonyulása okán az itt élőket a többség cigánynak tekinti, kulturális önazonosságát és szokásrendszerét figyelembe véve egzakt módon nem tekinthetőek autentikus cigány/roma nemzetiséghez tartozónak.

Az itt élők jellemzői körében legkevésbé a nemzetiségi csoportok ismérvei lelhetőek fel.

Leghangsúlyosabb ismérvek a szorongás, a depresszió, az elszigeteltség, amelynek következtében életvitelüket az *egzisztenciális káosz* jellemzi.

Ezen negatív társadalmi és érzelmi állapot eredménye egy deviáns szubkultúra kialakulása, melyhez egy ún. *területi privilégium* társult a szegregátumokban élőknel. Szabad értelmezésben ez azt jelenti, hogy az állami és önkormányzati szereplők, intézmények *elvesztették a kontrollt* a terület és az itt élők felett. A távolított és megszüntetett területi ellátások, szolgáltatások és hatósági ellenőrzés hiánya eredményezte a slumosodás területi kialakulását főképpen, mely folyamatok reparálására az Integrációs Program keretében folyamatosan keressük az eredményes gyakorlatokat.

A rászorulóknak összetett problémái az alacsony iskolai végzettség, az ebből táplálkozó rossz munkaerő-piaci helyzet, és ezek következtében várható alacsony munkajövedelem. Településünkön a rendszerszintű folyamatok, amelyek a program által kiváltott impulzusoknak köszönhetően tudatos partnerségi együttműködésen alapulnak, további hálózatbővülést eredményeztek. Ennek jelentősége a Kormányzat stratégiai programjaiban is visszatükröződik, amely a társadalmi felzárkózás egyik legfontosabb feladatául a tudásalapú társadalomfejlesztést nevesíti.

Településünkön az elsők között jött létre a Tanoda, melyből napjainkban 3 működik az alapfokú iskolai lemorzsolódással érintett célcsoporttal és marginális területi körzettel. Bár működési

támogatásuk feszített és fegyelmezett gazdálkodást kíván, szakmai eredményességük a legmagasabb elvárásoknak is megfelel.

A szociális rehabilitációra jogosult küszöbértékeket mutató városrészekben létrejött infrastrukturális feltételrendszer és partnerségi hálózatbővülés alapján további Tanoda programok létrehozását terveztük. A hálózatot további 3 program-helyszínnel szándékoztunk fejleszteni, melyeket a városi szegregátumok közvetlen környezetében terveztünk működtetni. Ezek szakmai programjai az EFOP-3.3.1. pályázati eljárásban nem nyertek támogatást, azonban a korábban működő Tanoda programok fennmaradását az EMMI 18-24 hónapos időtartamra támogatta.

Ezek tartós és folyamatos működéséhez kiemelt önkormányzati érdek fűződik, ezért a pályázati bírálatok lezárulásáig kríziskezelésre kényszerültünk. Ennek során felhasználtuk a tárgyévi finanszírozásból mozgósítható forrásainkat és 5 civil szervezeti tanoda projekthez működési támogatást biztosítottunk.

A támogatás kizárólag a projekt-támogatást nyert szervezetek folytatólagos működését segítette elő, tekintve, hogy az új Tanoda projektek a megemelt pályázati forrásból sem nyertek támogatást.

Örvendetes, hogy a pályázat egy későbbi szakaszában egy tartalék-listás támogatási döntés született, amely egy teljesen új elemet emelt be a Tanoda standard eddigi keretrendszerébe. Az eddigi 7-14 éves korúakat érintő projektek mellett egy a szakképzésben résztvevőket célzó, új projekt nyert támogatást. Egy alapítványi fenntartásban működő Tanoda indulhatott november hónaptól a Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Ruhaipari Középiskolája és Sipos Orbán Szakképző Iskolája tagintézmények együttműködésével. A projekt kiemelt értékét jelenti, hogy a megvalósító partnerek együttműködnek az Oktatási Hivatallal a bevont 9-10. évfolyamos tanulókat érintő felmérések és értékelések elvégzésében, amely alapját képezi egy későbbi módszertani és kompetencia-fejlesztési programnak.

A települési szegregációs folyamatok tekintetében továbbra is aggodalomra ad okot, hogy a rendszerváltással marginális társadalmi helyzetbe került családok száma a vártnál lassabb ütemben csökken, és a társadalmi pozíció-váltás az érintettek körében több generációs távolságba került. Családok százai élnek krízishelyzetben, melyben a legsúlyosabb probléma a lakhatás megoldása és a fogyasztási szükségletek kielégítése. Ha bár az elmúlt években, jelentős szociális-rehabilitációs erőfeszítések történtek az önkormányzati bérlakás állományt érintően, ez alapvetően két városrészi szegregátumot érintett. A lakhatási feltételek javulása ezen két városi területen, önmagában nem eredményezte a marginális folyamatok változását, viszont a tudatos bérlőkijelöléssel és képzési programokkal párhuzamosan javuló index mutatók mérhetőek egy szegregátumot érintően. A folyamat fenntarthatóságát az jelentheti leginkább, ha megteremtődnek az érintett célcsoport képzettségi szintjét javító fejlesztési programok forrásai, valamint elkerülhetőek az alacsony iskolai végzettségűek önkormányzati bérlémenyekben való területi koncentrációja.

Ezért a komplex telep-programok folytatására szükség van, melyek elsődleges célkitűzése a szegregált városrészek szociális rehabilitációja, a telepszerű lakókörnyezet fizikai és térbeli szűkítése, a kialakulásban szerepet játszó index-mutatók javítása.

Az eltelt 10 évben végrehajtott anti-szegregációs törekvéseink és elért eredményeink lassú javuló tendenciát mutattak statisztikailag, de határozottan állítható, hogy jelentős társadalomfejlődést értünk el a leszakadó problématerületeken. Ezek körében kiemelkedik a Déli-íparterületi Történelmi-Motor út és környéke. A városrészi szegregátum 2007-ben - az IV anti-szegregációs tervezés megkezdésekor – mintegy 60 lakásból állt, ezekből 48 önkormányzati

tulajdonú és 24 volt lakott, összesen 241 fővel. 2009 évre 12 lakás elbontásával csökkentettük a fizikai kiterjedést és jelentős infrastrukturális fejlesztést végeztünk, mobilizációs terv keretében évenként 3-4 család integrált környezetbe helyezésével, amelynek köszönhetően 2012-ig 130 fő alá csökkent a szegregátumban élők száma.

A 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet megváltoztatta az integrált településfejlesztés során használatos korábbi index-mutatókat.

A jelenlegi állapot szerint a KSH új kartogramján az a szegregátum 84 lakásból áll 292 fő lakónépesség szám mellett, melynek ma már a kisebb hányadát teszi ki a Törteli úti telepszerű környezet. Az új rendszerben a telepszerű lakókörnyezet merőben megváltozott megközelítést igényel, tekintve, hogy a körzet családi házas ingatlanokkal kibővített szegregátummá vált, amelyben más megközelítést és kezelést igénylő kliensek találhatóak.

Ezen folyamatok kezelésének szakmai alapjai adottak településünkön. A korábbi szociális rehabilitációs beavatkozások és komplex telep-programok tapasztalatai és eredményei a továbbfejlődés irányába hatottak. A tárgyidőszakban megkezdődött a TOP-6.9.1-15. és TOP-6.7.1.-15 komplex fejlesztési programok végrehajtása, amely 24 hónap tervezési időben reagál a legrosszabb integrációs mutatókkal bíró városrész szegregációs problémáira.

A TOP beavatkozásokat követően, a szegregátum fókuszában álló Törteli út 7. szám alatt mindösszesen 8 komfortosított önkormányzati bérlakás marad, mintegy 30 bérlővel, amely az eltelt 10 év antiszegregációs beavatkozásait alapul véve 90 %-os lakónépesség csökkentést jelent a telep környezetben.

Ugyancsak kiírásra kerültek ezen TOP-16 kódszámú pályázatok folytatólagos szakmai programjai, amelyek megfelelő előkészítő kimunkálásával további krízisterület problémáinak kezelésére nyílik lehetőség az idei évtől, amely várhatóan a Katona József út.

Az elmúlt évi beszámoló benyújtásakor jeleztük, hogy a jogszabályi meghatározás nyomán ki lehetne alakítani egy olyan elmaradott településrészi listát, amely a definíciónak megfelelően tartalmazza az összes hátrányos helyzetű lakossággal bíró településrész adatait. Ezt követően lehet megalapozott döntést hozni arról, hogy az önkormányzat és intézményrendszere milyen preferenciák mentén kívánja a periférikus területeken vagy elmaradott településrészeken élő lakosság helyzetét javítani a 2018–2020-as időszakban, melyhez a jelenlegi IVS pontosítása szükséges.

Az IVS ASZT fejezetéből a folyamatos felülvizsgálatok során kikerültek a szakértők által kért alapértékek és elvek, nem tartalmazza az egyes szegregátumok, leszakadó városrészek és a „leszakadással veszélyeztetett” besorolásra potenciális területeket, amely alapja lehet egy települési marginalizációt célzó cselekvési rendszernek. A folyamatos tartalmi szűkítés nyomán elmaradtak az egyes területek folyamatlemzése, ezek hiányában ma nincs ezen területeket célzó Mobilizációs Terv, mely csökkenthetné az alulfejlesztett városi területeken élő népességkoncentrációját önkormányzati eszközökkel, amelyre az Integrációs Programnak nincs hatóköre.

2. Az Integrációs Program Cselekvési Feladatterv megvalósulása és támogatott projektjei:

Az Integrációs Program tárgyidőszaki értékelését tágabb dimenzióban és időbeli kitekintésben célszerű vizsgálni, tekintettel arra, hogy a Cselekvési feladatok megvalósulása folyamatjellegű, azok értékelési időszakokon átívelő működést és összeadódó eredményeket mutatnak.

Ennek megfelelően a beszámolóban rámutatunk a folyamat eredményeire és a tárgyidőszaki tevékenységek körében a szakfeladati támogatással elvégzett munkát részletezzük a szükséges mértékben. A célirányos áttekintés mellett a beszámoló külön fejezetében szerepeltetjük azon partnerszervezeti teljesítmény-értékeléseket, melyek részletezik az intézmények, szolgáltatók és együttműködő partnerek társadalmi felzárkózás területén végzett éves teljesítményét, teret biztosítva a tágabb információknak is.

2.1. Jogegyenlőség érvényesülése:

A tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás területén az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 2010. május 1-jével tette kötelezővé valamennyi helyi önkormányzat, valamint többcélú kistérségi társulás számára az öt évre szóló esélyegyenlőségi program elfogadását. Az új szabályozás szerint a helyi esélyegyenlőségi programban a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről szóló helyzetelemzést kell készíteni, és az abban feltárt problémák komplex kezelésére intézkedéseket kell tervezni.

A jogszabályi követelményének való megfelelés jegyében az elért korábbi évek eredményeit változatlanul megőriztük. Ezen belül a kialakult gyakorlatnak megfelelően a nemzetiségi jog területén a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat folytatott folyamatos segítségnyújtást, tanácsadást. Közreműködtek és közvetítettek az eltérő életstílusból és kultúrák egymás mellett éléséből adódó konfliktusok megelőzésében, kezelésében, a lokálisan jelentkező lakossági fórumok és közmeghallgatások érdemi és konstruktív lebonyolításában.

Jelentős szakmai előrelépés az a megállapodás, melyet az RNÖ kötött a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával „a bíróság által kiszabott munkabüntetés, büntetés letöltéséhez kapcsolódó koordinációs feladatok megosztásában az ítélet jogszerű végrehajtására”, amely biztosítja az alternatív felelősségre-vonással érintett jogsértők elzárás nélküli büntetésének teljesítését.

A konkrét jogszabályi előírásokon túl, általános elvként, minden társadalmi felzárkózást támogató projektben szakterületi kulcsszakértőket és mediátorokat alkalmazunk, mint az említett és jelenleg is futó TOP fejlesztési programok során. Ezen programok hangsúlyozottan a szegregáltsággal sújtott és akcióterületi besorolású városrészekben működnek, ahol leginkább felvetődik a jogsegély iránti igény.

SZMJV Önkormányzata jelentős lépéseket tett az esélyegyenlőségi politika kiterjesztése és térségi együttműködési folyamatainak kiépítése területén. Az előző tárgyidőszakban kimunkált „együtt-es-ély” - a Szolnoki Járás településeinek területi együttműködése az esélyegyenlőség biztosításában - című projekt megvalósításával létrejött Járási HEP működtetése folyamatos.

A feladat elvégzéséhez önkormányzati forrást nem rendeltünk, tekintve, hogy annak működtetése az önkormányzati fejlesztési projektbe került integrálásra, illetőleg annak ellátása partnerszervezeteken keresztül valósul meg.

2.2.Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

Az Integrációs Program során készített helyzetelemzéseknek, valamint az évenkénti felülvizsgálat és aktualizálás során lefektetett szakmai értékeléseknek továbbra is igen fontos megállapítása, hogy az életminőség és ezen belül is a lakhatás feltételeinek javítása nélkülözhetetlen kritériuma annak, hogy beinduljon egy minőségi életmód-váltás feltételrendszerének a megteremtése. Különösen fontos az anyagi teherviselő képességet, egzisztenciális biztonságot nélkülöző hátrányos helyzetű rétegek - ezen belül a cigányság - lakásproblémáinak megoldását segítő programok továbbfejlesztése, a telepi körülmények között élő lakosság életkörülményeinek javítása, és a lakhatás feltételeinek normalizálása.

A lakhatási feltételek javítása, figyelembe véve a leszakadással veszélyeztetett és szegregátumok területén lévő ingatlanok állapotát, a program legnagyobb kihívása. Ehhez önkormányzati források nem állnak rendelkezésre az önkormányzati program keretein belül, melyet nehezít a magántulajdonra fordítható költségvetési támogatások felhasználásának tilalma.

Az elmúlt évek szakmai célkitűzései ezért a közösségi típusú, valamint a szociális-rehabilitációs fejlesztéseket lehetővé tévő pályázati épületkarbantartások és -felújítások voltak. Ezek körében a pályázati irányító hatóságok által előírt legrosszabb szegregációs index-mutatóval bíró és kizárólagosan önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítására és korszerűsítésére pályázhattunk. A pályázatok fontos célkitűzése volt, hogy az infrastrukturális beavatkozások támogatása mellett, a szociális megfosztottságot eredményező társadalmi-, gazdasági folyamatokba is változásokat generáljunk. Ezen szakmai elvárás azért is hangsúlyos vonulata a Programnak, mivel a KSH 2011. évi népszámlálási adatai alapján a települési problématerületek száma és fizikai kiterjedése tovább növekedett. Az index mutató változtatásával létrejött városrészekben 1478 fő a lakónépesség, melyből 808 fő szegregátum területén él.

A problématerületek egy részén jelentős fejlődést értünk el, melynek köszönhetően a Törteli úti szegregátum lakossági koncentrációját közel 90 %-kal sikerült csökkenteni, valamint a Hangya út mutatói javultak, és megszűnt a szegregált besorolása. A változások elsősorban a 2018-ban elfogadott IVS ASZT Mobilizációs Terv végrehajtásának köszönhetőek, amely során úgy produkáltunk városrészi javulást, hogy a mobilizáció célterülete a Tücsök-Hangya utca, és nem emelkedett az itt élők lakónépessége.

A változások magyarázata az a komplex feladatrendszer, amely a fejlesztési pályázatokban megfogalmazott telep-programokban öltött testet. A beavatkozások fókuszában álló humán szolgáltatásokat úgy terveztük, hogy azok együttesen érintsék valamennyi célcsoportot, valamint hatással legyenek a társadalmi leszakadást eredményező iskolai és munkaerő-piaci helyzetre.

Az iskolarendszerű felnőttképzések fókuszában a gyakorlat-orientált, közepes óraszámú és képzési (vagy megélhetési) támogatással tervezett fejlesztések álltak. A képzések helyszínei jellemzően a szegregált lakóterületek voltak, hogy a létrejövő közterületi- vagy lakóingatlan állapotjavulás az itt élők életkörülményeit és életesélyeit javítsa közvetlenül.

Minden esetben olyan helyszínekre és partnerekhez szerveztük programjainkat, amelyek a célcsoport közösségi pontjainak számítanak és hozzájárulnak a közösség fejlődéséhez is. Az integrációs szolgáltató-hálózat két fontos eleme a Törteli úti „Cserhaj” Szolgáltató Pont és a Tücsök úti Közösségi Ház. Mindkét helyszín fókuszálja a területi programokat és szolgáltatásokat, amelyek önkormányzati feladatellátási szerződéssel működnek.

A két városrészi szolgáltató pont közül kiemelésre szükséges a „Cserhaj” Szolgáltató Pont, melynek a TÁMOP-5.3.6. kötelező fenntartási feladatát a FOCENOSZ civil partnerrel történő együttműködéssel realizáltuk. Mind a választás, mind a tevékenység szervezése tudatos szakmai koncepción alapult. A területi szolgáltatások a pályázat során létrejött eredmények és folyamatok fenntartását célozták elsődlegesen, valamint felkészülést a TOP-15 fejlesztési program végrehajtására.

Az ASZT IVS említett 2018-as elfogadásakor rögzítettük - szakértői elvárással egyezően - , hogy a kiugróan rossz szociális rehabilitációra való jogosultsági mutatókat produkáló Törteli u. 7. száma alatt található szegregátum fokozatos felszámolását tűzi a város szakmai célként. Bár az IVS folyamatos felülvizsgálata során az anyagból kikerültek a szakértők által javasolt célkitűzések és elvi rendszerek, az Integrációs Program végrehajtása során mindvégig képviseltük a folyamat érvényre juttatását és folytatását.

Erre a tárgyidőszakban megkezdett TOP projektek reagáltak, és az előkészítésben közreműködő humán ágazat a célok túlnyomó részét sikerrel beépítette. A folyamat kiemelten fontos része az önkormányzati tulajdonú ingatlanok állapotának rendezése, melynek során a területen lévő, és lakhatásra alkalmatlan 27 lakóépület elbontásra került a kapcsolódó terület-rendezéssel együtt.

A megmaradó 8 lakás komfortosításon esik át, amely megszünteti a korábbi rossz lakhatási állapotokat és egyben fokozatosan tehermentesíti a szolgáltató pont életviteli szolgáltatás-kapacitását, amely áthelyezhető az ellátási terület távolabb élő klienseire.

A működést a továbbiakban settlement programként biztosítjuk tovább, a szolgáltatás egyfajta inkubátorként működik a területen. Ezen új rendszerű működéshez az Integrációs Program keretében hosszú évek óta folytatunk tudatos kutató és fejlesztő tevékenységet. A számításba jöhető partnerek körében autentikus szervezeteket és személyeket kerestünk, és módszeresen fokoztuk aktivitásukat, melyhez biztosítottuk a szakértői mentori támogatást.

A lehetséges cigány/roma képviselői partneri körben olyan szervezetet kerestünk, amely napi kapcsolatban van a marginális területeken élőkkel, tevékenységi köre lefedi az önkormányzati célokat, és aktivitása, szakmai felkészültsége alkalmassá teszi önkormányzati feladatellátás átvállalására.

A tárgy időszakban megtörtént a működtetőváltás a Munkaerő-piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezettel, amely segítségével a közösség által támogatott-, és lehetőség szerint irányított fejlesztő programok fognak létrejönni. Az új működés fontos eleme, az új partner, a feladatellátás során a helyben élők foglalkoztatását tűzte ki célul, melyhez új, elsődleges munkaerő-piaci álláshelyeket hozott és hoz még létre.

A lokális munkahelyteremtés szándékaink szerint segíti az itt élők életesélyeit, a komfortosítás következtében fellépő költségek fedezetét. Emellett folytatódik a telepről való irányított önkormányzati elköltöztetés, amely megüresedő lakásokba a területen lévő, krízishelyzetű családok költöztethetőek és fejleszthetőek integrációt célzó szolgáltatásokkal.

A közösségi pontok és a velük együttműködő partnerek fontos szereplői a fogyasztási szegénységben élő családokat célzó szabadidős és szünidei programkínálat növelésében. Az integrációs tervezés kezdetétől évenként megvalósuló projekt a szegénységgel sújtott családokban nevelkedő kiskorúak nyári táboroztatása.

A tárgyévben ezen programot megújítottuk, és a **Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesülettel** a Cselekvési Feladatterv 2.b. pontjába foglalt „a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma nemzetiségű fiatalok szabadidős, - különösen a nyári szünetben szervezett-sportolási és táboroztatási lehetőségekhez való hozzájutásának javítását” – célhoz

kapcsolódóan, a nyári tanítási szünetben megvalósuló, elsősorban hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek számára **Nyári napközis Tábort** szerveztünk, mely költségeinek támogatására 499.950 Ft-ot forintot adtunk támogatás céljából.

A fent meghatározott összegből Szolnok város szegregált területein élő szociálisan rászoruló, halmozottan hátrányos helyzetű, tanköteles korú gyermekek részére fogyatékkal élő neveltekkel együtt megvalósuló szervezett nyári szabadidős programot segítettünk 3 hét intervallumban augusztus hónap során.

Célzott programokkal kívántuk támogatni a tárgy időszakban is a hátrányos helyzetű, különösen a cigány/roma fiatalok mozgásban gazdag életmódjának kialakítását, szabadidő- és diáksportban való részvételét. Ennek érdekében folytattuk a 2016-ban elindított programot a kulturális szolgáltatások és tevékenységek számának és kínálatának fejlesztésére, kompetenciafejlesztő mintaprogramok kidolgozására kulturális és a köznevelési intézményekkel. Az együttműködés fejlesztése körében választottuk a **Szolnoki Főiskola Röplabda Klub és Sportiskola Csapatépítő Edzőtáborát**, melynek költségeihez 100.000,- Ft támogatást biztosítottunk. A sport klub olyan fiatalok edzőtáboroztatását vállalta, akik szociális hátrányaik ellenére kiemelkedő tanulmányi sikereket értek el, és sport eredményeik is figyelemre méltóak, példamutatásra alkalmasak.

Ugyancsak a tervezett Tanoda programok kapcsán is ismert szervezet, a **VOKE** Csomóponti Művelődési Központ szervez évek óta **tematikus nyári szabadidős programokat** rászoruló fiatalok számára. Programjaik közművelődési-, kulturális-, módszertani-, és közösségfejlesztési értékei alapján a Nyári Szabadidős Tábor Cselekvési Feladatok körébe történő beemelés mellett döntöttünk. A szervezet kiemelt jelentőségű feladatokat vállal programjainak bővítésében. A szakfeladat terhén 200.000,- Ft támogatást biztosítottunk a tábor részvételi költségeinek átvállalására. A fent meghatározott összeg Szolnok város iskoláiból, kiemelten a Szent-Györgyi Albert Általános Iskola szociálisan rászoruló, halmozottan hátrányos helyzetű tanköteles korú gyermekei részére szervezett nyári szabadidős program támogatásaként kerül folyósításra. Ennek keretében 10 gyermek részére nyújtottunk hozzájárulást a költségek átvállalásához.

A Szolnok Déli-iparterületi lakossági szolgáltatások kiemelt jellege változatlanul kiemelt cél volt, ezért az Integrációs Program Cselekvési feladattervének 2. b. pontjába tartozó szakmai célhoz kapcsolódóan az Újvárosi fejlesztési Programot működtető **Kornéliusz Missziós Egyesület** számára, a **Kornéliusz Focicsapat nyári szünetben történő felkészülésére** szervezett csapaterősítés, közösségi szocializáció, közösségfejlesztés c. program kapcsán a Tiszaliget műfüves sportpálya bérleti költségeinek biztosítására egy összegben, 60.000,- Ft támogatást biztosítottunk.

Ugyanezen szervezettel és generális szakmai célhoz kapcsolódóan „a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma nemzetiségű fiatalok szabadidős lehetőségekhez való hozzájutásának javítására” az őszi tanítási szünetben megvalósuló, elsősorban hátrányos helyzetű, általános iskolás gyermekek számára az **őszi tábor** étkezési költségeinek támogatására 105.000,- Ft támogatást biztosítottunk.

A tárgy időszak további megújuló programot is eredményezett a **Magyar Pünkösdi Egyház** bekapcsolásával. A közösségi szocializáció szakmai célhoz kapcsolódó Magyar Pünkösdi Egyház „Velünk az Isten” Gyülekezete által szervezett **„Szeretet vendégség” közösségi szocializáció, közösségfejlesztés** c. program kapcsán hangszervásárlás és hangszerhez tartozó kiegészítők beszerzési költségeinek biztosítására egy összegben, 90.000,- Ft támogatást biztosítottunk a helyi lelkipásztor munkájának segítésére. A programjaik célcsoportjai és

helyszínei jellemzően a szegregált városi területekhez kapcsolódnak, az itt működő közösségi szolgáltatások programjait lelki-nevelési gyakorlatokkal gazdagítják térítésmentesen.

Ahogy a korábbi években már beszámoltunk, komoly előzményekkel és eredményekkel folytatódott a *szociális kiskerti gazdálkodást* népszerűsítő és élénkítő programunk. SZMJV Integrációs Programja mind célkitűzéseiben, mind szakmai eszközrendszerében szorosan illeszkedik a hasonló országos kezdeményezésekhez. A tárgy időszakban mintegy 60 fő, illetve család jelentkezett, akik kellő eltökéltséget éreztek a konyhakerti műveléshez, és partnerséget vállaltak a támogatók céljainak megvalósításában. A vetőmag-csomagok, melyeket az önkormányzat saját beszerzéssel biztosít, mintegy 30 fajta alapvető élelmiszernek tekinthető konyhakerti növény szaporítóanyagát tartalmazta, melyek művelését közfoglalkoztatott szociális asszisztensek koordinálásával folyamatosan figyelemmel kísérjük és segítjük. A programban folyamatos követés és szakmai segítség mellett folyamatos a fejlődés. A legjobbak növelik termőterületeiket, és vannak, akik haszonállatokkal is bővítették háztáji gazdaságukat.

A projekt fejlesztéséhez felhasználjuk az önkormányzati szektorban meglévő kapacitásokat, így a tárgyévben előnevelt palántákat is biztosítottunk 50.000,- Ft értékben, melyeket a „Munkalehetőség a Jövőért” Nonprofit Kft. állított elő, mely azonnal felhasználásra került.

Az eredményesen teljesítők új szintet jelentenek a korábbi „próbálkozókhoz” viszonyítva, ezért az értékelés és motiválás rendszerszerű meghonosítására új elismerési módszert vezettünk be. Évenként a legjobb 10 résztvevő ajándékcsomagot vehet át az önkormányzat képviselőjétől a sajtó nyilvánossága előtt. A díjazásra 80.530,- Ft önkormányzati forrást (+ 35.160,- Ft járulékot) használtunk fel.

Az idei évben a kiskerti programot magasabb szakmai szintre kívántuk emelni, ezért a projekt kiemelt partnerének számító „Munkalehetőség a Jövőért” Nonprofit Kft.-el pályázatot nyújtottunk be az *EMMI SZOC-FP-17 pályázati kiírásra*, mellyel a gesztor szervezet 900.000,- Ft támogatást nyert. A pályázati forrásból szaktanácsadást, oktatást, kerti szárszámokat és művelési eszközöket biztosítunk a vetőmagok és palánták mellett. Az elnyert támogatás 21 fő részvételének költségátvállalására elégséges, az elvont támogatási összeg pótlására 500.000,- Ft önkormányzati támogatást különítettünk el.

2.3. Oktatás, Képzés:

SZMJVÖ Integrációs Programjának talán legfontosabb szakmai területét képezi a marginális társadalmi helyzetben lévők oktatásban kialakuló hátrányainak kompenzálása. Folyamatosan vizsgáljuk a településen működő intézmények tanulóinak haladását, lemorzsolódásuk csökkentésének lehetőségeit. Ugyanakkor az iskolaelhagyás csak az egyik problématerület, emellett a tanulási készségek növelése és a továbbtanulási utak erősítése is kiemelt szakmai cél. A marginális társadalmi réteghelyzetben lévők, különösen a cigány/roma nemzetiséghez tartozók egy jelentős részének deprivált társadalmi és alacsony foglalkoztatási helyzete alapvetően az iskolázottság alacsony szintjére és a szakképzettség hiányára vezethető vissza. A foglalkoztatás és a munkaerő-piaci esélyek növekedése nagymértékben kihat az életminőség javítására, ugyanakkor a foglalkoztatás és esélynövekedés a munkaerő-piacon alapvetően függ a képzettségtől.

Egybehangzó véleménye a cigányság helyzetét vizsgáló szakembereknek, hogy a cigányság társadalmi integrációja csak az iskolázottság és képzettség növelésével valósítható meg, amely egyben hozzájárulhat a társadalmi elismerés és jövedelmi viszonyok javulásához.

A tervezett beavatkozások körében éppen ebből eredően szerepel hangsúlyozottan ez a terület, mert az Integrációs Program elkészítése során is világosan látható volt, hogy az alacsony társadalmi státuszú cigány/roma nemzetiséghez sorolható lakosság integrációjának egyik fontos, ha nem a legfontosabb feltétele és az egyik lehetséges kitörési pontja lehet a hátrányos helyzetből a képzettségi szint emelése, versenyképes tudás megszerzése.

Az értékrendszerek közötti társadalmi eltérések egyik kiváltója ma már a hazai oktatási rendszer. A TÁMOP-3.3.13-13/1. kiemelt projekt háttérelmzése rámutatott, hogy a magyar oktatási rendszer alacsony hatékonysággal képes kiegyensúlyozni a tanulók gazdasági-, szociális és kulturális háttéréből adódó hátrányokat. Az OECD által vizsgált, az iskolai eredményességet befolyásoló tényezők közül magasan kiemelkedik a szülők alacsony iskolai végzettsége és az alacsony társadalmi státusz, mint a szövegértés-teljesítmény szóródását leginkább befolyásoló tényező.

Mindezek mellett az is megállapítható, hogy a szülők rossz iskolai tapasztalatai, a tudásélmény elmaradása alacsony köznevelési motivációban érhető tetten, amely átöröklődik a következő generációra, mely még nagyobb eséllyel az iskolaelhagyásra ösztönöz.

Ezen folyamat lassításában a tankötelezettségi kor leszállítása hibás oktatáspolitikai megfontolásnak látszik, különösen azon családok esetében, ahol az egzisztenciális helyzet okán a magasabb jövedelem megszerzése a tudástőke megszerzése ellen hat. Jellemzően a 16. életévet betöltő szegények az aktív korúvá válás pillanatában a munkaerő-piacra törekednek, amely viszont szakképzett foglalkoztathatóság hiányában kizárólag a közmunka világába vezet.

Az alapfokú rendszerben még teljesítő hátrányos helyzetű tanulók továbblépése a középiskolákba visz jellemzően, ahol a gyakorlati képzés túlhangsúlyozása a számukra elérhető legmagasabb iskolai végzettséget is jelentheti. A középfokú oktatás munkaadói igények alapján történő átalakítása, ezen társadalmi réteghez tartozók továbbtanulási esélyeit csökkentette, amely az egyik legfontosabb kitörési pont beszűkítését jelenti.

Az Integrációs Program fókuszában álló alacsony iskolai végzettségű aktív korúak számára nehezen bizonyítható a tanuláérték és társadalmi elismerés közötti összefüggés, tekintve a peremhelyzetükből adódó módosult életstratégiai felfogást és tetten érhető társadalmi kirekesztődést. Éppen ezért a programunk középpontjába a kritikus tömeget jelentő és változást generáló, tankötelesek felzárkózási-, hátránykompenzáló programjait állítottuk. Ezen cél elérésében partnerszervezeteink a SZKTT Humán Szolgáltató Központ, a Foglalkoztatási célú Non-profit Szervezetek Szövetsége, a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat és a Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány fenntartásában a korábbi években 4 – BK Gyerekház és 3 Tanoda. - nevelési-oktatási rendszeren kívüli korai beavatkozást középpontba helyező és tanulási hátránykompenzáló-, tehetség-kibontakoztató felzárkózási program kialakítását segítettük, amely hálózat jelentős kapacitásokkal működik folyamatosan a városban.

Az elmúlt évben tárgyalt fejlesztési elképzelések alapján, ezen hálózat bővítése körében újabb 3 társadalmi felzárkózási segítő Tanoda indítását terveztük, melyek reagáltak volna a KSH által újradolgozott szegregációs térkép helyzetelemzésére. A tervezett projektek a Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet (FOCENOSZ) fenntartásában a Csillagpont Tanoda Szolnok, Törteli út 7. székhellyel, a Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület működtetésében a Meggyes Telepi Tanoda Szolnok, Tücsök út 2. alatt, és a Szandaszőlőért Egyesület kezelésében Tulipán

Tanoda elnevezéssel az üteg úti szegregátumot érintően, amelyek indításához végül is nem nyertünk EFOP támogatást.

A pályázatok kiértékelése és az irányító hatósági bírálókat között eltelt idő alatt viszont a projektek finanszírozás nélkül maradtak. Figyelemmel a működésükkel generált célcsoporti igényekre, valamint a település kiemelt stratégiai célkitűzéseire, az önkormányzat késedelem nélkül reagált a helyzetre.

A Cselekvési Feladatterv végrehajtására biztosított költségvetési forrás szakfeladat tervezési alapegységei körében pályázónként 500.000,- Ft átmeneti, vissza nem térítendő működési támogatás állt rendelkezésre. A támogatást egyetlen pályázó nem vette igénybe, figyelemmel arra a körülményre, hogy az Üteg út és környékén a helyszínhez szükséges infrastruktúra nem állt rendelkezésre és ennek költségeit a támogatás nem fedezte.

Ezen támogatásból 5 helyszínen egy átgondolt szakmai működést tudtunk biztosítani, amelyek megalapozott személyi-, tárgyi-, és műszaki feltételekkel rendelkeztek.

A támogatott projektek az alábbiak:

CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat Cselekvési Feladatterv 3/c pontjába tartozó, „a cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók számára minőségi szakképzést és/vagy érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából, képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok – kiemelten a TANODA - fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutás támogató rendszerek fejlesztése”- célhoz kapcsolódóan, iskolarendszeren kívüli önálló tanulást segítő, tanulási haladást támogató szolgáltatás költségeinek támogatására 500.000 Ft támogatást kapott.

A fent meghatározott összeg a támogatott kérelmére iskolarendszeren kívüli, önálló tanulást segítő-, tanulási haladást támogató, a Támogatott által működtetett „*Széchenyi tanulókör*” (volt Széchenyi Tanoda) fenntarthatósági költségeinek biztosítására kerül felhasználásra.

Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet iskolarendszeren kívüli önálló tanulást segítő, tanulási haladást támogató szolgáltatás, képesség-kibontakoztató és készségfejlesztő csoport működtetése az *Újvárosi tanodában* program költségeinek támogatására 500.000 Ft-ot kapott a támogatott kérelmére, képesség-kibontakoztató és készségfejlesztő csoport, tanulószoba program költségeinek biztosítására, valamint további 500.000,- Ft-ot iskolarendszeren kívüli, önálló tanulást segítő-, tanulási haladást támogató képesség-kibontakoztató és készségfejlesztő csoport, *tanulószoba* program költségeinek biztosítására a támogatott által működtetett *Csillagház Szolgáltató Pontban*.

Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület a Program Cselekvési Feladatterv 3/c pontjába tartozó „a cigány/roma nemzetiségi önazonosságot vállaló tanulók számára minőségi szakképzést és/vagy érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából, képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, valamint képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése”- célhoz kapcsolódóan, iskolarendszeren kívüli önálló tanulást segítő, tanulási haladást támogató szolgáltatás költségeinek támogatására 500.000 Ft-ot kapott a támogatott kérelmére, a *Tücsök úti Közösségi Házba* járó iskoláskorú tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkózását célzó program megvalósítására, és a programok költségeinek biztosítására.

Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány a 132/2017.(IV.27.) számú közgyűlési határozat alapján, a Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Program Cselekvési Feladatterv 3/c pontjába tartozó „kéességfejlesztő és tehetséggonozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok – kiemelten a TANODA - fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutás támogató rendszerek fejlesztése”- célhoz kapcsolódóan, közösségi szocializáció a *Szandaszőlősi Tanulókör* fenntarthatósága, Szandaszőlős hátrányos helyzetű lakosságának felzárkózását elősegítő program költségeinek támogatására 500.000 Ft-ot a támogatott kérelmére, iskolarendszeren kívüli, önálló tanulást segítő-, tanulási haladást támogató kéesség-kibontakoztató és kéességfejlesztő csoport, tanulókör *verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése* program költségeinek biztosítására a Szandaszőlősi tanodában.

Az EFOP megnövelt keretösszegű pályázati bírálati eljárást követően, 3 korábban is működő Tanoda nyert támogatást 18-22 hónap működési időszakra. A pályázatok szakmai tartalma igazodott az új finanszírozási feltételekhez, ebből adódóan a szakmai tevékenységek egy része alulfinanszírozottá vált, illetőleg a célcsoport dominánsan reprezentált fogyasztási szegénységgel sújtott tanulóinak ellátása további önkormányzati segítséget igényelt.

Ezért a **Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet** az Újvárosi Tanodában program fogyasztási szegénységet kompenzáló *étkeztetés költségeinek* támogatására 162.540 Ft-ot biztosítottunk a támogatott kérelmére, iskolarendszeren kívüli, önálló tanulást segítő-, tanulási haladást támogató kéesség-kibontakoztató és kéességfejlesztő csoport, tanulószoba program keretén belül a napi tanodai foglalkozások zárásaként uzsonna költségeinek biztosítására.

Hasonlóképp a **Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány** a 272/2017.(X.26) számú közgyűlési határozat alapján, *közösségi alapú szolgáltatások nyújtása*, az emberi erőforrások fejlesztése, a társadalomhoz való tartozás elősegítése program költségeinek támogatására 250.000 Ft-ot a támogatott kérelmére, 2017. november 1.és 2017. december 31-ig tartó tanodás gyermekek és felnőtt kísérőik számára nyújtott program költségeinek biztosítására, sporteszközök vásárlására, kreatív anyagok költségeire, élelmiszervásárlás költségeire a Támogatott által működtetett Szandaszőlősi tanodában.

Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága 12 éve kezdeményezte a halmozottan hátrányos helyzetű - különös tekintettel a szociális helyzetük alapján támogatásra szoruló - alap- és középfokú oktatási intézmények tanulóinak, a város integrációs törekvéseivel összhangban lévő kiemelkedő *teljesítményének elismerését*.

A 2017. évben rendelkezésre álló 750 ezer forintos keretből, 13 oktatási intézményből és 1 városi Tanoda programból felterjesztett 74 intézményi javaslatból, 65 fő - 48 fő általános-, és 17 fő középfokú - oktatási intézményben tanuló, szociális körülményei alapján halmozottan hátrányos helyzetű tanuló teljesítménye került elismerésre.

Olyan diákoké, akik tanulmányi előmenetelét szorgalom és folyamatos javulás jellemzi, tanulmányi átlaguk általános iskolai tagozaton a 3,5, középfokon a 3,0 átlagot meghaladja, magatartásuk és szorgalmuk példaértékű, és/vagy közösségeikben kiemelkedő - szervező, kulturális, sport, illetve művészeti - tevékenységet végeznek, valamint eredményeikkel pozitívan hatnak a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók társadalmi megítélésére, segítik a helyi közösség integrációs érdekeinek, és társadalmi felzárkózási lehetőségeinek érvényesülését.

Az önkormányzati ünnepség előkészítésében és lebonyolításában, a kialakult gyakorlatnak megfelelően közreműködött a **Generációk Együtt Egyesület**.

Az Integrációs Program kiemelt eredményének értékeljük, hogy a tanulói felterjesztéssel élő intézmények körében, az eddigi minőségi szakképzést nyújtó iskolák mellett, a városi Szakképzési Centrumok létrejöttével javult az intézmények hátránykompenzációs hatékonysága. Ezen intézményi partnerektől folyamatosan növekszik a felterjesztések száma.

Vélelmezhetően ezzel a körülménnyel is összefügg, hogy a Szolnok Városban működő intézményi hálózatot az innovatív gondolkodás továbblépésre inspirálta. Az iskolarendszereken kívüli, tanulást segítő programot tartalmazó Tanoda Standard mindeddig az alapfokon tanulók irányába reagált. 2017. év ebből a szempontból is rendhagyó volt. Mint számos esetben, Szolnok Város az elsők között lépett azon települések közé, akik kutatási cézzalattal új elemeket visznek a társadalmi felzárkózást támogató eszközrendszerbe.

„Az iskola érdemes tanulójáért” Alapítvány együttműködésben a **Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum** Ruhaiipari Középiszkolája-, valamint Sipos Orbán Szakképző Iskolájával kimunkálta a **Lépcsőfok Tanoda** programot.

A projekt, jelentős lépés a középfokon tanuló HHH diákok lemorzsolódásának csökkentésében, a szocializációs és tanulási hátrányok csökkentésében. Az EFOP-3.3.1-15 pályázati forrás terhén elnyert támogatói döntés 2017. novemberében született, ezért az indulás a szakmai beszámoló időszakára esik. Eredményekről a következő értékelési időszak ad számot.

Ugyanakkor az a tény, hogy egy újabb tartaléklistás pályázat nyer Szolnokon, mutatja, hogy a település és intézmény-hálózata tudatosan és célirányosan munkálkodik a társadalmi szolidaritás és esélyegyenlőség elmélyítésén. A program a résztvevők eltérő székhelyére figyelemmel, két helyszínen működik - a nagyobb csoport a Sípos O. Tagintézményben -, amely ugyancsak izgalmas vizsgálati specifikuma a projektnek.

Az Integrációs Program további jelentős előrelépést is hozott a tárgyévben. A szakmai célok sorában régóta tervezett volt Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban egy települési „integrációs szakmai díj” bevezetésének lehetősége, a Szolnok városban állandó lakhellyel rendelkező halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók életkörülményeinek javításában, a rászoruló társadalmi hátrányainak kompenzálásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó és példaértékű áldozatvállalást tanúsító szakemberek elismerésére évi egy alkalommal.

A Programot működtető Integrációs Munkacsoport és a Polgármesteri Hivatal Humán Igazgatóságának átgondolt egyeztető munkáját követően a tárgyévben elkészült a díj alapítására vonatkozó előterjesztés, melyet SZMJV Közgyűlése a 326/2017. (XII.14.) számú határozatával elfogadott.

SZMJV KGY 38/2007. (XII.28.) határozatával módosította Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése 15/2010. (IV.30.) önkormányzati rendeletét, oly módon, hogy a rendeletbe 11/B. alcímmel bekerült a „**Kátay Endre-díj**”.

2.4. Foglalkoztatási célokhoz kapcsolódó eszközrendszer:

Az iskolai végzettség, munkahely, foglalkoztatás és a hátrányos helyzet szorosan összekapcsolódnak, hiszen a jövedelem nélkülség szegénységet, nélkülözést, kiszolgáltatottságot jelent, ezért a felzárkózás és társadalmi integráció elengedhetetlen feltétele a foglalkoztatottság javítása. A munkanélkülséggel sújtott társadalmi csoporton belül leginkább kiszolgáltatott cigány/roma nemzetiségű lakosságot a foglalkoztatás területén éri a legnagyobb társadalmi hátrány. Az alacsony foglalkoztatottság alapvető okai az alacsony

képzettségben és azon iparágakban, gazdasági területeken jelentkező visszaesésben keresendők, amelyek többségben foglalkoztattak alacsony képzettségű munkaerőt.

A szegénység kialakulása és fennmaradása – egyéb iskolázottsági és szociológiai tényezők mellett – a foglalkoztatottság hiányára vezethető vissza. Ez a megállapítás ugyanakkor fordítva is igaz: a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci belépésének esélye erősen korlátozott. Magyarországon a foglalkoztatási rátában tartós emelkedést mutatnak a nemzeti foglalkoztatási adatok.

A foglalkoztatás élénkítésében eddig csak közvetett befolyással rendelkezett az önkormányzat, ezért alapvetően a munkaerő-piaci esélyek javítása terén, illetve közfoglalkoztatás biztosításával, munkatapasztalatok biztosításával tudott segítséget nyújtani. Az álláskereső és inaktívok felkutatása régóta visszatérő elem az Integrációs Programban. A tárgyidőszakban folyamatosan működött a **Munkaerő-piaci menedzser projektünk**, melyben 2 fő folyamatosan ellátta a települési álláskereső kutatását, regisztrálását és állásközvetítését.

A tárgyévben 845 fő regisztrálását és nyomon követését láttuk el, melyből 732 fő a cigány/roma nemzetiséghez sorolható álláskereső. Ezzel szemben a nem cigány regisztráltak száma 113 fő, melyből 37 volt nő. A női álláskereső aránya a cigány/roma nemzetiséghez sorolhatóknál nyolcszoros, ami megközelítőleg a munkavállalás során jelentkező esélytelenségük nagyságrendjét is jelzi.

A magas regisztrált arány ellenére a szolgáltatás során 681 főt valamilyen munkaügyi segítséggel tudtunk tovább segíteni. Elsődleges munkaerő-piacra 200 főt közvetítettünk, közfoglalkoztatásba 117 főt, társadalmi felzárkózási programokba 152 főt, és felnőttképzésbe 112 főt. Az elsődleges munkaerő-piaci közvetítettek kivételével valamennyi kliens tartós jövedelemhez vagy megélhetési támogatáshoz jutott. Az elsődleges munkaerő-piaci bennmaradás vélelmezhetően alacsony hatékonyságú a közvetített álláshelyek több műszakos jellege és alacsony jövedelmi viszonyai miatt.

Az alacsony iskolai végzettségűek és közfoglalkoztatottak alapkompenciáinak fejlesztését, valamint felzárkóztató oktatását és képzését elősegítő, számukra szociális és egyéb szolgáltatásokat biztosító programok indítását a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel folyamatosan vizsgáljuk.

Ezek körében célunk az öngondoskodás terjedését támogató aktív szociálpolitikai modellek - szociális szövetkezet, foglalkoztatási szövetkezet, szociális kiskert program, stb. - és szociális rehabilitációs programok létrehozása főként cigány/roma nemzetiségi civil szervezetek bevonásával.

Ilyen partner a **Munkaerő-piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezet**, amely a Cselekvési Feladatterv 4/c pontjába tartozó „Foglalkoztatási szint eléréséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása a cigány/roma nemzetiségi szervezetek felelősség-vállalása a cigány/roma önazonosságú lakosság mozgósításában, a programokba való bekerülés és bennmaradás biztosításában”- célhoz kapcsolódóan, a szolnoki lakhellyel rendelkező, **szegregátumok területén élő aktív korú munkanélküliek regenerációját** segítő, szociális szolgáltatást végzett, mely költségeinek támogatására 252.300,- Ft támogatást biztosítottunk.

A szolgáltató partner által végzett adatgyűjtés és lakónépességi felülvizsgálat elengedhetetlen volt a már említett TOP pályázatok szakmai előkészítése és megkezdése előtt. A szolgáltatás keretében folyamatosan ellátták a célcsoport lakóterületi felmérését, adatainak egyeztetését, szolgáltatásokba és képzésekbe történő közvetítését, valamint a célcsoport szövetkezi taggá válása feltételeinek kutatását.

A cigány/roma nemzetiség halmozottan hátrányos helyzetű, inaktív csoportja a hagyományos munkaügyi segítő módszerekkel nem vagy csak nehezen érhető el, ezért integrálásuk a munkaerő piacra alacsony hatékonyságú. A fent meghatározott összeg ezen társadalmi csoport helyzetének javítása céljából, kiemelten a cigány/roma nemzetiség munka-kulturális szokásrendszerét figyelembe vevő, és mentális helyzetére építő új munkastílus, munkamódszer kialakítására, az e célból kialakított program megvalósítására, és ennek keretében szervezett segítségnyújtás, felmérések költségeinek biztosítására került felhasználásra.

Az integrációs feladatok komplex rendszere a munkahelyteremtés önkormányzati eszközrendszerében is folyamatosan jelen van. A tárgyévben is folytatódott a **Település Segítő** közfoglalkoztatási program, amely fizikai működtetése a Déli-iparterülethez köthető. A városrész folyamatos szociális-rehabilitációs programokkal történő fejlesztése szükségessé tette a közterületek és önkormányzati fenntartású szolgáltatások működésének segítségét. A körzetekre osztott területen 15 fő két munkavezetővel látja el feladatát, amely többletet jelent a társadalmi bűnmegelőzés folyamatainak segítésében is.

A program működtetésének telephelyét a **Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye** biztosította a Szolnok, Abonyi u. 32. szám alatti telephelyén a **Település Segítő** Közösségi Szolgálat (továbbiakban: Közösségi Szolgálat) elhelyezésével és infrastrukturális működési feltételeinek biztosításával, amely költségeinek fedezetére 150.000.- Ft önkormányzati támogatást biztosítottunk tárgyévi felhasználással.

A támogatás az SZKTT ESZI részéről a Közösségi Szolgálat napi munkavégzéséhez szükséges 1 irodahelyiség, 1 öltözőhelyiség, illetve eligazításra alkalmas helyiség, élelmiszer – ivóvíz, hűtési lehetőség (élelmiszertárolás), világítás, fűtés, egyéb kapcsolódó költségeinek támogatásaként kerül folyósításra, és ennek megfelelően kizárólag a Közösségi Szolgálat működésével kapcsolatos költségek biztosítására volt használható.

2.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A cigány/roma nemzetiségi hagyományos kulturális értékek integrálását sikeresen és tartósan biztosítani tudtuk a helyi szabadidős és kulturális programkínálat körében. A Program során kiemelt figyelmet biztosítunk az arányos feladatmegosztásra a két települési önkormányzat között, hogy biztosítsuk a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat független működését.

Feladataink körében a társadalmi integritást-, és elfogadást támogató programokra helyeztük a hangsúlyt. Ezek közé tartozik az **Örömtánc, örömszene Kft.** által szervezett, 2017. május 21-én megtartott **Somnakaj CHURCH- templomi koncert** rendezvény, melyre önkormányzati forrásból 60 db belépőjegyet vásároltunk, 114.000,- Ft értékben. A jegyeket rászoruló családok kapták térítésmentesen.

A Program által létrehozott közösségi pontok és kulturális központok eszközellátásának fejlesztése folyamatos. Programjaik körében, különösen a nyári szünetekben, számos szabadtéri esemény kerül megszervezésre. A **szabadtéri rendezvények** megtartásához 2010 évben egy **rendezvény-sátrat** vásároltunk, melynek elhasználódás miatti cseréje vált esedékessé a partnerszervezeti igények alapján. Ennek beszerzésére 10.990,- Ft szakfeladati forrást használtunk fel.

A szolnoki cigányság egy autentikus közössége egyes vallási ünnepekről rendszeresen megemlékezik. Ezen hagyományos kulturális szokásokon alapuló rendezvény a **Szentkúti zarándoklat**, melyre több szolnoki család és csoport is utazik. A Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat megkeresésére, a csoportos utazást támogató személyszállítási szolgáltatás költségeinek átvállalására a **Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft.** részére 50.000,- Ft költségtérítést biztosítottunk.

2.6. Egészségügy:

A magyarországi és ezen belül a Szolnok városi cigányság demográfiai jellemzői hosszabb ideje igen jelentősen különböznek az országos átlagtól. A szegénységgel, a szociális helyzettel összefüggő élet- és lakáskörülmények, valamint a környezeti tényezők jelentősen befolyásolják a cigányok/romák egészségi állapotát, a várható legmagasabb életkor alakulását, az egészséges élet elérésének és az ellátórendszerekhez való hozzáférés esélyeit.

Tekintettel arra, hogy a HHH réteghez tartozók számára nehezen elérhetőek ezen információk, a Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadó-, és egészségügyi szolgáltatásainak tervezése és biztosítása során ezt kiemelten kezeljük.

Az elkülönült problémakezelés látszatát keltő megoldásokat nem támogattuk, ezért a települési integrált szolgáltatások igénybevételét segítjük főként népszerűsítő kampányokkal és a települési komplex egészségügyi kampányokba történő közvetítéssel. Ezen programok közül kiemelhető a „Tiszta Szívvel Szolnokért” egészségügyi szűrőprogram.

Mindezek mellett, a korábban említett TOP projektek szociális szolgáltatás fejlesztési fejezetében számos egészségtudatosságot népszerűsítő-, az egészséges életvitelt támogató-, és a betegségek korai felismerését segítő szűrőprogram került betervezésre, melyek valamennyi érdeklődő számára elérhető módon kerülnek megszervezésre a projekt végrehajtási idejében.

3. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata társadalmi felzárkózási programjait támogató egyes intézményei és partnerszervezetei tárgyidőszaki hozzáadott eredményei, szakmai beszámolóí:

3.1 SZMJVÖ köznevelési helyzetértékelése:

1.

A Szolnok Városi Óvodák integrációs tevékenysége

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Szolnok Városi Óvodák a gyermekvédelmi integrációs tevékenységét az intézmény Pedagógiai Programja alapján végzi. Rendkívül nagy hangsúlyt fektetnek a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére.

S.sz.	Tagóvoda neve	Gyermekek száma	Csoportok száma Valamennyi csoport	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	HHH gyermekek aránya (%-ban)	SNI gyermekek száma
1.	Zengő	157	7	4	3	1,9%	4
2.	Szászország	70	4	5	0	0,0%	0
3.	Szivárvány	107	5	9	3	2,8%	3
4.	Tiszavirág	38	2	5	1	2,6%	0
5.	Pitypang	231	11	15	3	1,3%	9
6.	Nyitnikék	82	4	9	3	3,7%	0
7.	Manóvár	102	4	4	0	0,0%	1
8.	Kacsa úti	64	3	6	5	7,8%	1
9.	Hold úti	99	4	2	0	0,0%	0
10.	Hétszínvirág	167	7	3	1	0,6%	2
11.	Kolozsvári úti	112	5	1	0	0,0%	1
12.	Gézengúz	68	3	0	1	1,5%	0
13.	Tündérvirág	71	3	9	5	7,0%	1
14.	Szapáry utcai (székhely)	119	6	8	1	0,8%	0
15.	Kertvárosi	51	2	0	0	0,0%	0
16.	Eszterlanc	92	4	2	1	1,1%	1
17.	Munkácsy úti	157	6	4	0	0,0%	4
18.	Csicsergő	61	3	5	2	3,3%	1
19.	Pöttyös	70	3	2	3	4,3%	5
Összesen		1918	86	93	32	1,7%	33

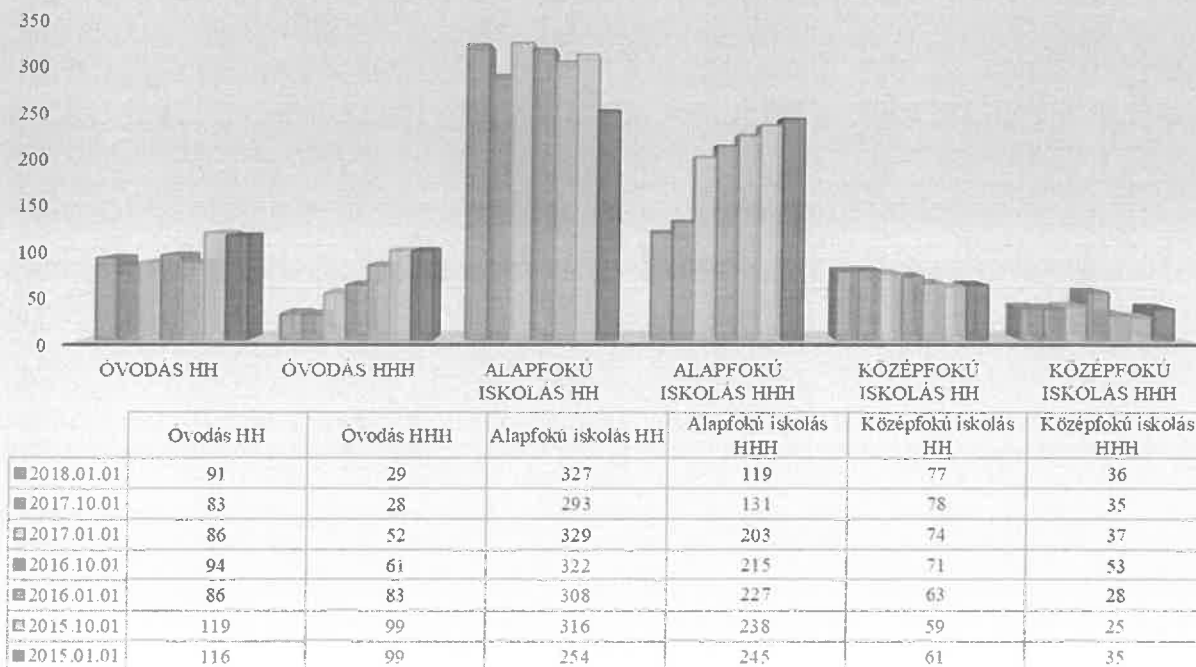
2.

Általános iskolai körzetek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (8) bekezdése alapján Szolnok Megyei Jogú Városban a jegyzői nyilvántartásban szereplő, szolnoki lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek adatait az önkormányzat köteles megküldeni a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnok Járási Hivatala részére az általános iskolai körzetek meghatározásához.

Az általános iskolás korú gyermekek településen belüli létszáma: 5887 fő		A hátrányos helyzetű általános iskolás korú gyermekek településen belüli létszáma: 355 fő		A hátrányos helyzetű általános iskolás korú gyermekek településen belüli aránya: 6 %	
Ssz.	A településen működő intézmény/tagintézmény/ feladatellátási hely megnevezése	Az intézmény/tagintézmény/ feladatellátási hely(en)			
		Alapító okiratában/szakmai alapidokumentumában meghatározott maximális tanulói létszám	Tényleges tanulói létszáma (2017. okt. 1. statisztikai adat)	A szolnoki hátrányos helyzetű tanulók létszáma	A szolnoki hátrányos helyzetű tanulók aránya
1.	Liget Úti Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Intézmény	273	204	28	13,7%
2.	Szegő Gábor Általános Iskola	480	475	16	3,4%
3.	Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	487	427	40	9,4%
4.	Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola	810	571	63	11,0%
5.	Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola	648	545	41	7,5%
6.	Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	832	728	23	3,2%
7.	Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola	567	532	26	4,9%
8.	Szolnoki Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	797	664	72	10,8%
9.	Kassai Úti Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	505	485	12	2,5%
10.	Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	540	478	16	3,3%
11.	Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és <u>Általános Iskola</u>	220	102	34	33,3%
12.	Tiszaparti Római Katolikus <u>Általános Iskola</u> és Gimnázium	386	299	2	0,7%
13.	Aranyos Szeglet Waldorf Óvoda, <u>Általános Iskola</u> , Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	240	103	0	0,0%
Összesen		6785	5613	648	373

HH és HHH gyermekek számának alakulása Szolnokon intézménytípusonkénti bontásban

A 175/2010. (VI.24.) számú közgyűlési határozat alapján Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata évente közel 100 millió Ft biztosításával járul hozzá a Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola működtetéséhez.

2015. december 16-tól a Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium Tagintézményeként működött a **Dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és Kollégium**. Jelenleg az iskola a Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum Ruhaiipari Középiskolája, Általános Iskolája és Kollégiuma telephelyeként működik, új fenntartója a Nemzetgazdasági Minisztérium.

A köznevelésben lezajlott fenntartóváltásokat követően Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata továbbra is működteti a **diáksport pontversenyt**, melynek bevont szereplői fenntartótól függetlenül a város köznevelési intézményei.

A sportprogramokban történő szerepléseken túl a város **ifjúsági, kulturális életébe** is igyekszik bevonni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a városunkban élő hátrányos helyzetben lévő ifjúságot (Megavers, Ádámok és Évák produkció, 24 órás vetélkedő, Kiugró)

3.

Az **Aba-Novák Agóra Kulturális Központban** működik az Együtt-Egymásért Ifjúsági Klub. A klub célcsoportja a 14-18 éves korosztály. A délutáni szabadidős programokkal elsősorban olyan Szolnokon élő hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű roma és nem roma származású fiatalokat segítenek, akik nehezen illeszkednek be az iskolarendszerbe. Meghívott vendégeik nehéz sorból indult, kimagasló teljesítményt nyújtó művészek, tudósok, közéleti személyiségek.

4.

1988-ban lakossági kezdeményezésre létrehoztunk Szolnokon, a Széchenyi lakótelepen egy Kismama Klubot. Később a szülők zöme munkába állt, így a nagyobb gyermekekkel kellett foglalkoznunk. 1995-ben létrehoztuk a KAMASZ-TANYA Ifjúsági Klubot, melyet 1998-tól a **Kamasz Tanya GYIE** megalapításával tartunk fent.

A Kamasz Tanya GYIE szolgáltatásait elsősorban Szolnokon élő sajátos nevelést igénylő, /konfliktusos/problémás magatartású, valamint középsúlyos, súlyos, és halmozottan fogyatékos gyermekeknek, és fiataloknak nyújtja, akik, ha a klub nem állna rendelkezésre, napközbeni szabadidejüket az utcán töltenék el.

Célcsoport:

- *Sajátos nevelési igényű gyermekek és fiatalok*
- *Nemzetiségi (cigány/roma) gyermekek, fiatalok*
- *Középsúlyos, súlyos és halmozottan fogyatékos fiatalok*
- *Erkölcsei veszélyzónába került fiatalok bűnelkövetők*
- *Minden gyermek és fiatal, aki elfogadja a sajátos közeget és programokat*
- *Közérdekű munkavégzésre ítélt fiatal felnőttek*
- *Megváltozott munkaképességű munkavállalók*

Hosszú távú célok:

- *A hátrányos helyzetben lévő gyermek és ifjúsági korosztály*
 - o *Sajátítsa el a társadalomban való funkcionálásuk alapelveit, a szocializációhoz szükséges viselkedési normákat, a közéleti, családi és társas kapcsolatok megfelelő működésének alapjait*
 - o *Fejlődjön értelmi és érzelmi intelligenciájuk, sajátítsák el az önmegvalósítás gyakorlati technikáit, javuljon az esélyegyenlőségük*
- *Változás elérése a hátrányos helyzetek kialakulásáért felelős társadalmi környezetben*
- *Közösségi tér biztosítása*
- *Gyermekek alternatív napközbeni ellátása*
- *Fogyatékosok Nappali Intézményének működtetése*
- *Megváltozott munkaképességű szakemberek foglalkoztatása*

Középtávú célok:

- *Hiánypótló szolgáltatás kiépítése és működtetése a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, utcán csellengő gyermekek és fiatalok számára közösségi, szocializációs, kulturális és oktatási/fejlesztési programokkal.*
- *Csökkenjen a beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekek száma, a bűnelkövetővé, illetve áldozattá válás lehetősége, a hátrányos helyzetű csoportok kirekesztődése*
- *Fejlődjön a gyermekek és fiatalok érzelmi, akarati és szociális képessége, nőjön önbizalmuk, önállóságuk, kreativitásuk, konfliktusmegoldó képességük, erősödjön lelki stabilitásuk, etikai, morális ítélőképességük, alakuljon ki a pozitív ÉN tudat*
- *Növekedjen a tolerancia szintjük a másság elfogadására (cigány-magyar, ép-egészséges együttműködése), a szolidaritás erősítése az egyének, csoportok, közösségek, etnikumok esetében.*
- *A korosztályok egymáshoz való közelebb hozása*
- *Fogyatékkal élők és családjaik segítése*

5.

Tücsök úti közösségi ház

A Községi házat 2014. május 1. óta működteti a Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület. Az Egyesület által biztosított szolgáltatások: ismeretterjesztés, képességfejlesztés, nevelés és oktatás, kulturális tevékenység, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése. Ezen belül az Egyesület támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek tevékenységét, elősegíti a hátrányos helyzetű csoportok önszerveződését, tanfolyamokat, fórumokat, kulturális rendezvényeket, rekreációs, szabadidős és szórakoztató programokat szervez, segíti a kulturális- és művészeti alkotótevékenységet valamint közérdekű szolgáltatásokat biztosít.

Az eredeti tervek szerint a közösségi épület a területen élő családok életvitelének segítségét, munkaerő piaci helyzetük és a gyermekek képzési esélyeinek javítását szolgálja, de teret biztosít a szabadidő hasznos eltöltéséhez is.

3.2 Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet

Egyesületünk működése során a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztathatóságának, életminőségének javításához, a társadalmi leszakadás veszélyének mérsékléséhez, a társadalmi kirekesztődés csökkentéséhez kíván hozzájárulni. Képzések, segítő szolgáltatások megvalósításával a sajátos problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű emberek munkaerő-piaci re-integrációját célozza meg.

Programjainkkal a célcsoport egészségi állapotának, életminőségének javításához járulunk hozzá. A hátrányos helyzetű emberek, köztük az iskoláskorú, elsősorban roma gyerekek életében jelenlévő nehézségek leküzdésére a jövőben is segítő programok kidolgozását és megvalósítását tervezzük.

Munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása érdekében szervezetünk szolgáltatói kapacitásainak fejlesztésére, megerősítésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Célunk a korábban megvalósított szakmai programjaink tapasztalatainak felhasználásával tevékenységeink továbbfejlesztése, melyhez folyamatosan keressük a forrásokat, pályázati lehetőségeket. A jövőben is további pályázatok kidolgozásával kívánjuk biztosítani folyamatos működésünket, szakmai fejlődésünket.

Hazai és Európai Unió projekt megvalósításával, partneri együttműködések során a non-profit szervezeti működés szakmai, infrastrukturális és szervezeti feltételrendszerének megteremtésére törekszünk.

Szervezetünk munkájával 2017. évben is jelentős részben hozzájárult a Szolnok városban élő halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghelyzetben élők életkörülményeinek javítását és társadalmi felzárkóztatását célzó intézkedésekhez.

A következő témakörökben végeztünk tevékenységet a fent nevezett célcsoport számára:

Projektjeink

I.8520-6/2016. (módosítva 2016. dec. 27-én)

Elnevezés: Csillagház-Cserhaj Szolgáltató Pont működtetése

Támogató: Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata

Időtartam: 2017. január 01 - 2017. december 31.

Összeg: 6.875.000,-Ft

A TÁMOP-5.3.6.-11/1-2012-0057. azonosító számú projekt fenntartási időszakában a Motor-Törteli út és környékén élő, hátrányos helyzetű társadalmi réteg felzárkózásának segítésére „Csillagház-Cserhaj Szolgáltató Pont Közösségi Épület” működtetésével célunk a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, így a telep lakó-ingatlanjaiból hiányzó szolgáltatások-, higiéniai szolgáltatások biztosítása. Egyéni és csoportos tanácsadások nyújtásával, ügyintézésben történő segítséssel dokumentumok értelmezésével a lakosok életvitelének segítése.

Együttműködések, terem biztosítása:

Egyesületünk a SZKTT Humán Szolgáltató Központ Családsegítő Szolgálatának munkatársai részére helyet biztosított a zavartalan munkavégzéshez. Védőnői konzultációk illetve civil szervezetek programjainak eredményes megvalósítását is támogatja helyszín biztosításával. Az Újvárosi Fejlesztési Iroda munkatársa programjaival tette színesebbé a lakók szabadidejét. Adományosztás keretében többször valósult meg ruha-, illetve élelmiszerosztás.

Segítő, támogató programokat szerveztünk a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének javítása, felzárkóztatása, a hátrányok kompenzálása céljából.

Személyes higiénia segítő infrastruktúra elérésének biztosítása volt a célunk. Közösségi programokat szerveztük a szabadidő hasznos eltöltésére - A gyerekek részére sport-, szabadidős programokat, játékos foglalkozásokat biztosítottunk.

3.3 Szolnoki Tankerületi Központ

Az oktatás-nevelés világa számára egyre felerősödő mértékű kihívást jelentenek a rendszer eredményességének és hatékonyságának problémái, illetve az oktatás társadalmi integráció támogatásában játszott szerepének való megfelelés.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja nevesíti a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók körét.

„Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.**”

A Szolnoki Tankerületi Központ illetékességi körében 15 szolnoki feladat-ellátási hellyel rendelkező köznevelési intézmény (9 általános iskola, 3 gimnázium, 1 speciális gyógypedagógiai intézmény, 1 kollégium, 1 alapfokú művészeti iskola) van.

Létszámadatok 2017. október 1. statisztika alapján:

Intézmény neve	Tanulólétszám	Ebből szolnoki létszám	Hátrányos helyzetű (HH)	Ebből Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)
Kassai Úti Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	485	450	11	6
Szandaszőlősi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	728	669	23	16

Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	478	434	14	1
Szegő Gábor Általános Iskola	439	403	11	5
Szolnoki Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskola	419	nem releváns	nem releváns	nem releváns
Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola	545	488	41	24
Szolnoki II. Rákóczi Ferenc Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	427	393	40	8
Szolnoki Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Néptánc Alapfokú Művészeti Iskola	532	475	26	11
Szolnoki Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	664	598	77	34
Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola	571	556	62	33
Liget Úti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola	204	108	31	30
Szolnoki Széchenyi István Gimnázium	592	391	6	3
Varga Katalin Gimnázium	583	448	20	14
Verseghy Ferenc Gimnázium	530	350	5	1
Szolnok Városi Kollégium	603	13	44	66

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztatásának, fejlesztésének speciális lehetőségét kínáló programok:

1./Arany János Tehetséggondozó Programok

A program célja, hogy a hátrányos helyzetű, tehetséges diákok eredményes érettségi vizsgát tegyenek, és felsőoktatási intézményben folytathassák tanulmányaikat.

Az **Arany János Tehetséggondozó Program** keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyermekek olyan gimnáziumokban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek tovább, amelyek célul tűzték ki a tehetséggondozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

A programban résztvevő intézmények:

Varga Katalin Gimnázium

Szolnok Városi Kollégium

Az Arany János Tehetséggondozó Programban a 2017/2018-as tanévben 133 tanuló vesz részt.

A program eredményességét vizsgálva – 4 tanévre visszamenőleg- megállapítottuk, hogy a program a célját elérte. A tanulók 100%-a eredményes érettségi vizsgát tett. Tanulmányaikat 54-83%-ban felsőfokú oktatási intézményben folytatták, 3-31% nem tanult tovább az adott tanévben. A tanulók 83-90%-a szerzett jogosítványt, 42-65% rendelkezik „C” típusú középfokú nyelvvizsgával idegen-nyelvből, felsőfokú nyelvvizsgát tett 3 fő. ECDL bizonyítvánnyal rendelkezik a tanulók 97-100%-a. A programból való lemorzsolódás nem jellemző, 0-3 fő közötti.

Az **Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Program** célja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményesen tanulhassanak a szakiskolában, a tanulók számára szakiskolai tanulmányaikhoz a kollégium keretei között befogadó pedagógiai környezetet biztosítson, gondoskodjon a szociális hátrányok kompenzálásáról, valamint hatékonyan támogassa a lemorzsolódás csökkenését, illetve eredményes szakmai vizsgát tegyenek.

A kollégiumok felelőssége különösen a Programba való bekerülés és a pályaorientációval támogatott előrehaladás, a képző intézményekkel való tanári és szülői együttműködés megszervezése és megvalósítása a diákok lemorzsolódásának elkerülése érdekében.

A programban résztvevő intézmények:

Szolnok Városi Kollégium

Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum (fenntartója a Nemzetgazdasági Minisztérium)

Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum (fenntartója a Nemzetgazdasági Minisztérium)

Az Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Programban a 2017/2018-as tanévben 66 tanuló vesz részt.

Az Arany János Kollégiumi - Szakiskolai Program is eredményes vizsgálataink alapján, hiszen a tanulók majd 100 %-a eredményes szakmai vizsgát tett, 13-30%-a tanulmányait érettségi megszerzéséért folytatta.

Mindkét programban jelentős időt fordítanak a megvalósító pedagógusok a tantárgyi, szakmai gyakorlati korrepetációra, tanulmányi kirándulásokra, kulturális és sport tevékenységekre, művészeti nevelésre. Tervszerű és folyamatos a tanulók készségeinek, képességeinek vizsgálata – mérések -, az ezekre alapozott egyéni fejlesztési tervek kidolgozása és megvalósítása, valamint a tanulók pszichés megsegítése, önismeret, önbizalom építése.

A tanulók segítséget, támogatást kapnak mindennapi életvitelükhöz: ruházzkodás, élelmezés, közlekedés terén. Nagy figyelmet fordítanak a tanulók jutalmazására, eredményeik, erőfeszítéseik elismerésére.

Kiemelkedő a Szolnok Városi Kollégium és a programot megvalósító középiskolák közötti együttműködés. A program értékei, célkitűzései a nevelés-oktatás terén vitathatatlannak, a megvalósítás eredményes.

2./ Komplex Instrukciós Program

A **Komplex Instrukciós Program (KIP)** egy olyan speciális kooperatív tanulási eljárás, mely a különböző társadalmi helyzetű, különböző képességű és teljesítményű gyerekek hatékony együttnevelését tűzte ki célul.

A Komplex Instrukciós Program olyan tanítási módszer, mely lehetővé teszi a tanárok számára a magas szintű csoportmunka szervezését olyan osztályokban, ahol a tanulók közötti tudásbeli különbség és kifejezőkészség tág határok között mozog.

A Program alkalmas a heterogén tanulói csoport nevelésére:

- az osztályon belüli státuszbeli problémák már az iskola kezdő szakaszában felismerhetőkké és kezelhetőkké válnak,
- a csoportfoglalkozások alatt a heterogén összetételű osztályokban a speciális instrukciós eljárás alkalmazásán keresztül lehetőség nyílik a tanulóknak az együttműködési normákra történő felkészítésére,
- sokféle, eltérő képességet megmozgató tananyag alkalmazásával a felszín alatt megbúvó képességek kibontakoztatása.

Eredetileg a San Franciscó-i Stanford Egyetemen fejlesztették ki, Magyarországon pedig a Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola alakította a magyar viszonyokhoz.

A KIP-et a Szolnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola a városban elsőként 2016. márciusban vezette be minden osztályban. Az eredmények számszerű kimutatásáról még korai lenne következtetést levonni, hiszen az intézmény minden dolgozója sokféle módon igyekszik eredményt elérni. Vannak jelek, melyek ennek eredményességét bizonyítják: tanulóiak motiváltabbak, nevelők számára több a sikerélmény, jelentősen javult az együttműködés. Csökken a hiányzás, javul a magatartás. Olyan feladatokat is elvégeznek a tanulók, melyekre korábban nem voltak képesek, tehát bizonyított a sokoldalú képességfejlesztés.

2017. december 1-jén 3 évre elnyerték a Minősített KIP Iskola címet.

Az intézmény 2017-ben a tankerületi munkatársaknak és 9 iskola számára (331 főnek 21 pedagógus) tartottak előadást, bemutató órákat, konzultációt. Az iskola 5 pedagógusa 3 iskolát mentorál (Rákóczifalva, Kunszentmárton, Zagyvarékas), akiknek a munkáját Szappanos Józsefné intézményvezető asszony fogja össze. Szükség szerint Kovácsné dr. habil. Nagy Emese KIP szakmai vezető nyújt segítséget számára.

A program kapcsán 2016 óta támogatja az iskolát a Vodafone tabletekkel, eszközökkel, előadásokkal, versenyekkel, számtalan önkéntes munkával, ezzel is segítve a korszerű oktatási módszerek elterjesztését. Ebben az évben pl. híres emberek közreműködésével: Bombora Krisztina műsorvezető, Horváth Dániel és Tábori Ádám vloggerek segítségével 3 napon át készítették fel a gyerekeket a biztonságos és szakmailag megfelelő vloggerezésre.

A program célja az, hogy minden gyereket egyénileg juttassanak el a legmagasabb szintre, így a program a tehetséggondozásban is kiemelkedő szerepet kap. Jelentős mértékben hozzájárul a tehetségek felderítéséhez, gondozásához. Természetesen kiemelt cél a státuszkezelés: a peremre szorult gyerekek beemelése a csoportba, egyéni értékeiknek a megtapasztaltatása, és a csoport általi elismertetése.

Az integrációs program legfontosabb eleme a szegregáció megszüntetése. Bizonyított, hogy eredményes oktatás ott van, ahol heterogén csoportban tanulnak a gyerekek (Finnország, Izland stb).

A Programban résztvevő iskolák közös jellemzője a rendkívüli nyitottság és a befogadó szellem, így nem véletlen, hogy a tanulók között igen nagy arányban találhatunk hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A következő évek tapasztalata alapján reméljük, hogy tanulók és a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlesztése mellett fontos célként megjelöltek - az eltérő igényű és eltérő szociális háttérrel rendelkező gyerekek együttnevelése, tanulmányi eredményeik javulásáért tesznek.

3./ A kiemelt figyelmet igénylő tanulók pályázati források révén való támogatása

Az Útravaló Ösztöndíjprogram 2005 óta működik.

Az Útravaló Ösztöndíjprogram alprogramjaiként az „Út a középiskolába” és az „Út az érettségéhez” esélyteremtő alprogramok a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése kapcsán meghatározó elemek a hazai felzárkóztatási programok között.

Az esélyteremtő ösztöndíjprogramok hozzájárulnak a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez, a hátrányos helyzetű tanulók végzettségi szintjének növeléséhez. Az ösztöndíjprogramok nem csupán pénzbeli támogatásra fókuszálnak.

Az **Útravaló ösztöndíjprogram („Út a középiskolába”, „Út az érettségéhez”)** olyan komplex szolgáltatást nyújt, amelyben a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, köztük roma gyerekek/ fiatalok nemcsak a tanulmányi előmenetelben, hanem személyiségük fejlesztésében, motivációjuk és önértékelésük erősítése terén is magas színvonalú támogatást kapnak szakmailag felkészült mentorok bevonásával.

A szolnoki székhelyű köznevelési intézmények közül 3 általános iskola és 1 gimnázium pályázott eredményesen hátrányos helyzetű tanuló mentorálására.

Az általános iskolákban 6 mentor 13 hátrányos helyzetű tanuló tanulmányi előmenetelét, fejlődését segíti, az érintett gimnáziumban 1 tanuló-mentor páros működik együtt.

A programban résztvevő intézmények:

Szolnoki Fiumei Úti Általános Iskola
 Solnoki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
 Solnoki Szent-Györgyi Albert Általános Iskola
 Versey Ferenc Gimnázium

A Szolnoki Tankerületi Központ - a Széchenyi 2020 (2014-2020) programozási időszakára - az Emberi Erőforrás Operatív Programja keretében megjelent köznevelési intézményeket érintő pályázati felhívásra nyújtott be több támogatási kérelmet. A támogatott projektek megvalósítása során a hátrányos helyzetű tanulóira, gyermekeikre kiemelt figyelmet fordít.

3.4 Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola

A szolnoki Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola dolgozói közössége missziós elkötelezettséggel, társadalmi felelősségvállalással végzi nevelő-oktató és támogató munkáját a város déli területén a közel 160 hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekkel. Az intézmény fenntartója és vezetése céltudatos együttműködést alakított ki azokkal az intézményekkel és szervezetekkel, amelyek a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégián alapuló Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs céljainak megfelelően támogatják a halmozottan hátrányos helyzetű emberek, családok életkörülményeinek javítását, társadalmi felzárkózását.

A Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola az Integrációs Pedagógiai Rendszerben 3 622 500 Ft-ot jelentő sikeres pályázatával alsó tagozatos és óvodás gyermekek számára megteremtette a gyermekek tanulóbarát osztálytermi környezetét, eszközfejlesztésekkel hozzájárult az óvodások dramatikus, és képességfejlesztő játéktevékenységeihez, elősegítette a nevelő-oktató munka tartalmi megújítását.

„Esély és Innováció a Szent Tamás Iskolában” című 27 331 446 Ft-ot biztosító pályázatával lehetőség nyílt képességfejlesztő játékok, infokommunikációs eszközök, sporteszközök beszerzésére és hasznosítására, projectpedagógia megvalósítására, workshopok, rendhagyó tanórák, iskolai programok szervezésére, pedagógus továbbképzésekre.

Folytattuk a 2015 ősztől, megyénkben óvodai szinten elsőként bevezetett kutyaterápiás foglalkozásokat. A kutyával való interakciók kedvező hatással vannak a gyermekek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére, javítják a gyermek közösségbe való beilleszkedési készségét. Kiemelt eredménynek tartjuk, hogy a terápia bevezetése óta látványos mértékben csökkent a gyermekek közötti agresszió. Terveink között szerepel a kutyaterápiás módszer általános iskolai kipróbálása.

SZMJV Önkormányzata Integrációs Programjának szakfeladatából 100 000 Ft-os támogatással valósul meg az óvodában a „Készség- és képességfejlesztés a művészetek eszközeivel” című program. A program egyik fontos eredménye, hogy a gyermekek képi-plasztikai, anyanyelvi kifejező képességeinek fejlesztésével, sikerélmények által segíti a tanulási, nevelési problémák megelőzését.

Rendszeres az együttműködés az intézmény és Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzat Humán Igazgatósága között. Évente 50-200 ezer Ft összegben segítik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációját az iskolai könyvtár tankönyvekkel és hittankönyvekkel, tanulói kompetenciákat fejlesztő kiadványok biztosításával. Példaértékű hagyománya az Integrációs Munkacsoportnak a jó tanuló, jó sportoló hátrányos helyzetű diákok teljesítményének elismerése és jutalmazása városházi ünnepség keretében. Rendkívül motiváló, további eredményeket inspiráló kezdeményezés, amelyet folytatni feltétlenül érdemes.

Megvalósult az Innovatív Iskolafejlesztés TÁMOP 3.1.4-12/2. pályázat, elnyert összege: 27 331 446 Ft, programok támogatása: 22 140 873 Ft, eszközfejlesztés: 5 190 573 Ft.

Az intézmény tanulóinak motiválására és anyagi támogatására sikeresen pályáztunk a Szent Gellért ösztöndíjra 4 hónapra havi 10 000 Ft összegben két tanuló számára. Részt veszünk az

Út a középiskolába ösztöndíjprogramban, amely keretében 9 diák kap rendszeresen ösztöndíjat a program keretében.

2019-ig rendszeresen szervezzük a Komplex Telep II. -Törteli út környéki szegregátum társadalmi felzárkózást célzó fejlesztése keretében a HH és HHH-s tanulók élménypedagógiai módszerekkel történő fejlesztését. Negyedévente kerül sor a képességfejlesztő, általános műveltséget növelő programok megvalósítására.

A Szent Tamás Iskola részt vesz az EFOP 3.1.5-16-2016-0001,,A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázatban, amelyben 100 000 Ft jut eszközfelzárkózásra és megvalósul a pedagógusok továbbképzése, intézményi feladatterv kidolgozása.

A Szerencsejáték Zrt. pályázatán nyertes Ökumenikus Segélyszervezet munkatársai által kidolgozott modellprogram együttműködő partnereiként rendhagyó tanítási órákon és délutáni klubfoglalkozásokon történik Játék határokkal címmel a játékszenvedély prevenció erősítése a Szent Tamás Iskolában a Családok Átmeneti Otthona vezetője és munkatársa irányításával. 2017-ben játszóteret és sósobát alakítottunk ki az intézményben a gyermekek egészségmegőrzése és kulturált szabadidő eltöltése érdekében közel 10 000 000,- Ft értékben.

3.5 SZKTT Humán Szolgáltató Központ

Az esélyteremtés és az integráció érdekében az SZKTT Humán Szolgáltató Központ szervezeti egységei és azok munkatársai az alaprendeltetési feladataik ellátása és vállalt tevékenységeik során szerteágazó tevékenységet végeztek 2017-ben is. A hatékonyság növelése érdekében hazai pályázati források bevonásával is javították működési feltételeiket.

1. *Hazai vagy EU forrás elnyerésére benyújtott és/vagy megvalósított projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai*

KAB-AL-16-25372 SZKTT Humán Szolgáltató Központ alacsonyküszöbű szolgáltatás áthúzódó programja

A támogatás összege: 2 500 000 Ft
Programidőszak: 2016.09.01.- 2017. 06. 30.

KAB-FF-17-B25925 SZKTT Humán Szolgáltató Központ alacsonyküszöbű szolgáltatás áthúzódó programja

A támogatás összege: 4 000 000 Ft
Programidőszak: 2017.09.01.- 2018. 06. 30.

A program célja: az alacsonyküszöbű szolgáltatást igénybevevő kliensek és az ellátásba vont hozzátartozók számának növekedése, valamint a szerhasználati mintázatok változása kapcsán indukált szükségletek, szakmai elvárásoknak megfelelően történő kielégítése.

Program célcsoportja:

a Szolnoki kistérség 18 településén élő:

- szenvedélybetegség rizikófaktoraival érintett populáció és közvetlen környezete,

- szenvedélybetegek, magas kockázati magatartással rendelkező személyek és hozzátartozóik,
- hajléktalan emberek,
- szenvedélybetegekkel és hozzátartozóikkal kapcsolatba kerülő jelzőrendszeri tagok, szakemberek.

Szolnok szegregált területein élő:

- hátrányos helyzetű, roma származású szenvedélybetegek,
- magas kockázati magatartással rendelkező személyek.

A szükségletekhez igazodó, megvalósítandó szakmai elemek:

- a kistérség településein a szenvedélybetegek egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutásának elősegítése,
- lakossági tájékoztatás a szenvedélybetegségről és az általunk biztosított szolgáltatásainkról, melyhez felhasználjuk meglévő és készítendő szóróanyagainkat, kiadványokat, az internet adta lehetőséget (www.humanszolgaltato.hu),
- ellátatlan szenvedélyproblémás kliensek felkutatása tartózkodási helyükön, a jelzőrendszer tagjainak segítségével,
- munkatársaink számára esetmegbeszélés, szupervízió, önképzés lehetőségét biztosító szakmai könyvek gyűjteménye, együttműködést építő, multidiszciplináris team-megbeszélések,
- terápiás kapcsolatokkal nem rendelkező szerhasználók ellátása, kezelés iránti motiváltságuk elősegítése,
- pszicho-szociális ártalmak csökkentése a segítségnyújtás lehetőségének biztosításával,
- krízisintervenció.

A program várható eredményei:

- megkereső tevékenységünk kiteljesítésével növekszik az elért személyek száma, a "rejtőzködő" szerhasználók felkutatása és a nehezen hozzáférhető speciális célcsoportok elérése eredményesebb lesz,
- az ellátásba vont kliensek száma növekszik,
- az alacsonyküszöbű szolgáltatást igénybe vevők száma növekszik,
- az elérhető ellátásokba delegáltak száma növekszik,
- az ellátatlan szenvedélybetegek és a magukra maradt hozzátartozók szakmai támogatásra lelnek,
- a lakosság tájékozottsága (szerhasználat okait, megelőzését, kezelését illetően) javulni fog,
- a szakmaközi találkozások révén erősödik az intézmények közötti együttműködés és növekszik a szakmai munka hatékonysága.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatás által 2017-ben elért személyek száma 5880, melynek forgalma 8558.

Ebből roma származású: Elterelésben 2 fő, börtönprogramban 15 fő, megkereső tevékenységben 440 fő.

Hajléktalanokért Közalapítvány által támogatott áthúzódó programok:

2016-17-KONV-201 Utcai gondozó szolgálat ügyfelei részére eszközök beszerzése

A támogatás összege:

249 000 Ft

Programidőszak: 2016.11.01. – **2017.04.30.**
 Ellátottak tervezett száma a programban: 120 - 150 fő

2016-17-KONV-758 A 2016-17-RSZTOP-2 kódú pályázat keretében megvalósított étkeztetéshez szükséges hűtő- és melegítő eszközök beszerzése Szolnokon

A támogatás összege: 769 000 Ft
 Programidőszak: 2016.09.01. – **2017.01.31.**
 Ellátottak tervezett száma a programban: 60 -80 fő

2016-17-KONV-201 Hajléktalan emberek egészségének megőrzése, egészségkárosodásának megelőzése, csökkentése

A támogatás összege: 689 000 Ft
 Programidőszak: 2016.07.01. – **2017.06.30.**
 Ellátottak tervezett száma a programban: 300 fő

2016-17-KONV-802 Pszichológiai tanácsadás, esetvezetés a poszttraumás stressz zavar feldolgozása mentén, hajléktalan ügyfelek részére

A támogatás összege: 240 000 Ft
 Programidőszak: 2016.07.01. – **2017.06.30.**
 Ellátottak tervezett száma a programban: 8-10 fő

2016-17-KONV-839 Hajléktalan személyek részére fejlesztő- és szabadidős csoportok, közösségi- és társadalmi integrációt célzó programok Szolnokon

A támogatás összege: 460 000 Ft
 Programidőszak: 2016.07.01. – **2017.06.30.**
 Ellátottak tervezett száma a programban: 100 - 120 fő

Összesen: 2 407 000 Ft

2017-18-KONV-504 Utcái gondozó szolgálat ügyfelei részére eszközök beszerzése

A támogatás összege: 300 000 Ft
 Programidőszak: 2017.11.01. – 2018.04.30.
 Ellátottak tervezett száma a programban: 150 - 180 fő

2017-18-KONV-623 Alapvető műszaki cikkek és tisztálkodáshoz szükséges textília beszerzése a Hajléktalansegítő Szolgálat telephelyeire

A támogatás összege: 227 000 Ft
 Programidőszak: 2017.07.01. – 2018.05.31.
 Ellátottak tervezett száma a programban: 250 - 290 fő

2017-18-KONV-129 Hajléktalan emberek egészségének megőrzése, egészségkárosodásának megelőzése, csökkentése

A támogatás összege: 893 000 Ft
 Programidőszak: 2017.07.01. – 2018.06.30.
 Ellátottak tervezett száma a programban: 200 fő

2017-18-KONV-712 Pszichológiai tanácsadás, esetvezetés a poszttraumás stressz zavar feldolgozása mentén, hajléktalan ügyfelek részére

A támogatás összege: 200 000 Ft
 Programidőszak: 2017.09.01. – 2018.06.30.

Ellátottak tervezett száma a programban: 5-10 fő

2017-18-KONV-718 Egyéni és csoportos szupervízió biztosítása a Hajléktalansegítő Szolgálat munkatársai részére

A támogatás összege:	500 000 Ft
Programidőszak:	2017.07.01. – 2018.06.30.
Ellátottak tervezett száma a programban:	7 fő

Összesen: 2 120 000 Ft

A Hajléktalansegítő Szolgálatnál 2017-ben 316 hajléktalan személyt regisztráltak, közülük roma származású 82 fő.

EFOP-3.2.9-16-2017-00077 Talentum projekt

Cél: Óvodai iskolai szociális segítő munka bevezetése, szakmai tartalmának kidolgozása
A jelzőrendszeri feladatok erősítése, intézményi gyermekvédelmi tevékenység fejlesztése
Érintett: 19 köznevelési intézmény kb. 5250 gyermeke, tanulója

Támogatás összege: 38.386.706 Ft

A programidőszak: 2018. január 15.- 2019.július 19.

2. *Konzorciumi, közreműködői vagy szervezetközi együttműködésben megvalósult szervezeti programok, azok eredményei*

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata által elnyert TOP-6.9.1-15-SL1-2016-00001 Komplex Telep II. projektben a konzorciumi partner FOCENOSZ megbízásából az SZKTT Humán Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 5 szociális munkás munkatársa vett részt. Feladatuk több részből tevődött össze. A Törteli út környéki szegregátumban élők társadalmi felzárkóztatása érdekében toborzást, együttműködési megállapodások megkötését, állapotfelmérést, problémafeltárást, mentorálást végeztek. Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terveket készítettek. Családban felmerülő pszichés és mentális problémákat kezeltek. Szociális szolgáltatásokat szerveztek. A mentorálásba bevont személyek száma 98 fő. Mentálhigiénés fejlesztésre egy alkalommal került sor 15 személy részére. Továbbá motiváló-ráhangoló tréninget tartottak, szintén egy alkalommal 15 fő részére. A projekt keretén belül a Cserhaj Szolgáltatóházban folyamatos szociális munkás jelenlétet biztosítottak minden munkanapon.

3. *Az intézmény/szervezet által a foglalkoztatottság növelésében végzett fejlesztései, (köz)foglalkoztatási és oktatási-, képzési projektjei, eredményei, célcsoporti létszámok*

A foglalkoztatottság növelésében végzett (köz)foglalkoztatási tevékenységünk az alábbi paraméterekkel írható le: 2017-ben 8 fő közfoglalkoztatottunk volt, melyből 4 fő a Biztos Kezdet Gyerekházban látott el gyermekház segítő, takarító és udvaros tevékenységeket, míg 4 fő a Humán Szolgáltató Központ egyéb telephelyein takarító, és 3 adminisztrátor feladatokat. A 8 főből, 4 fő szegregált területen él. A 8 fő közül ketten az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedtek el 2017-ben.

4. *SZMJV Önkormányzata Integrációs Program szakfeladatából támogatott, vagy folyamatban lévő (el nem számolt) projektek helyzetértékelése*

2017-ben ilyen nem volt.

5. A lokális társadalmi integrációt támogató, közösségfejlesztést segítő kezdeményezések, programok és akciók, kiemelten a szociális rehabilitációs és komplex telep-programok során végrehajtott tevékenységek indikátoraira

BEAVATKOZÁS/TEVÉKENYSÉG MEGNEVEZÉSE	beavatkozás - tevékenység számszerűsíthető mértékegysége	beavatkozás - tevékenység számszerűsíthető értéke	MEGJEGYZÉS
Családi Egészség klub családsegítő vezetésével (TÁMOP-6.1.2-11/3-2012-0050 „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet szolnoki kistérségi egészségfejlesztési programja keretében)	alkalom/fő	9/39	helyszín: Déli ipartelep városrész
Tudatos háztartás-gazdaságtan	alkalom/fő	2/25	interaktív csoport hátralekosoknak
Hátralekosok csoportja	alkalom/fő	1/13	interaktív csoport hátralekosoknak
Adóssággal terhelt családok bevonása az adósságkezelési tanácsadásba	fő	92/23 roma	74 család a hátralekát sikeresen rendezte, ebből 23 roma
Ruhabörze	alkalom/fő	5/135	HSZK
Család és Gyermejjóléti Szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszélések	alkalom/fő	16/284	UFI, Szent Tamás Görögkeleti óv. és Ált. Isk.

6. A korai beavatkozást középpontba helyező, tanulási hátránykompenzációt vagy továbbtanulást segítő (BK Gyerekház, Tanoda) programok tárgyidőszaki eredményei

Az SZKTT Humán Szolgáltató Központ, a gyermekjóléti alapellátások biztosítása során Biztos Kezdet Gyerekházat működtet.

A Biztos Kezdet Gyerekház célja, a szociokulturális hátrányokkal küzdő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

A gyerekház tevékenységei:

1. a célcsoport bevonása
2. a gyermekek számára képesség-kibontakoztató foglalkozás, állapotfelmérés, fejlesztés és étkeztetés biztosítása,
3. a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programok biztosítása,
4. havi egy közösségi rendezvény szervezése,
5. szülők részére védőnői, orvosi, egyéb egészségügyi tanácsadás biztosítása,
6. havi egy alkalommal – szakember bevonásával – szülői csoportos beszélgetés szervezése,
7. fogyatékossgal élő vagy eltérő fejlődésű gyermekek szülei számára konzultációs lehetőség biztosítása a fogyatékossgal élő vagy eltérő fejlődésű gyermekek számára ellátást, szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, intézmények képviselőivel.

8. a gyermek és család sikeres társadalmi integrációja érdekében havonta egy alkalommal csoportmegbeszélés a család- és gyermekjóléti szolgálat, a védőnői szolgálat, az óvoda, egyéb gyermekintézmény, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyéb tagjának részvételével,

Gyerekekre irányuló szakmai szolgáltatások célja:

A gyermek életkorához, fejlettségéhez igazodó, komplex, fejlődését elősegítő emberi és tárgyi környezet biztosítása. A kisgyermek fejlődési lehetőségeinek minden területen történő kibontakoztatása. Tudatosan szervezett heti munkaterv alapján biztosítani a gyermek szabad és fejlesztő játéktevékenységét.

Szülők számára biztosított foglalkozások szakmai célja:

A szülők bizalmának és együttműködésének megnyerése. A foglalkozások során a korszerű gyermeknevelési alapelvek folyamatos és tudatos közvetítése a szülőknek. Támogatás abban, hogyan tudják saját erőforrásaikat mobilizálni és a hiányzó kompetenciákat megszerezni. Minden szülőnek fontos a gyermeke, de gyakran a gyermeknevelésben, akár a hozott szülői minták sérülése, akár a modern kor vadhajtásai miatt nevelési gyengeségek alakulnak ki. Kiemelt feladat tehát olyan támogató környezet kialakítása, amelyben folyamatosan pozitív mintanyújtás, indirekt terelés, konkrét tanácsadás történik.

Szülői szerepek megerősítése, öngondoskodásra való tanítás, sikerélményekhez juttatás a mindennapi tevékenységeken keresztül.

Közösségi rendezvények, programok szakmai célja:

Szülők közti és szülő-gyerekház dolgozók közti elfogadó kapcsolat erősítése, szülők aktivizálása, közösség formálása a közös élményeken, tevékenységeken keresztül. A gyermekek közeli családtagjainak /testvérek, nagyszülők/, és egymás kultúrájának, hagyományainak megismerése.

Formái: Közös szervezett családi nap főzéssel, jeles napokhoz, ünnepkörökhöz, évszakokhoz kapcsolódó játszóházak szervezése, kertrendezés, kirándulások.

Települési közösség számára szervezett program:

Újvárosi Sportnap /május/, Újvárosi Családi Nap/október/

Az Újvárosi Koordinációs Munkacsoport tagjaként a Gyerekház is részt vett az Újvárosi Iroda által szervezett sportnapon, illetve az őszi családi napon. A Gyerekház munkatársai kézműves foglalkozással várták a kisgyermekes családokat, akik kilátogattak a rendezvényre, valamint a sorversenyek lebonyolításában segítettek a munkatársak.

Szolnok Napja /szeptember/

A városi rendezvényen kihelyezett szolgáltatással volt jelen a gyerekház, kézműves foglalkozással vettünk részt a rendezvényen, ill. szórólapokat osztottunk.

Egészségügyi munkacsoport

A területen működő koordinációs és egészségügyi munkacsoport közös együttműködése során kiemelt feladatként fogalmazta meg és valósította meg az egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programokat, amelyben a Biztos Kezdet Gyerekház is vállalt szerepet.

Cél: a városrészen élő gyermekek és családok számára egészségtudatos, aktív életvezetését ösztönző programok megvalósítása, ismeret,- és tapasztalatszerzés az egészség témakörében, a mindennapi élet színtereihez, problémáihoz kapcsolódva.

Kismama egészségnap a gyerekházban:

- egészségügyi szűrővizsgálat, a dohányzás káros hatása a magzatra
 - védőnői tanácsadás: szoptatásra felkészülés, fogápolás, táplálkozás, családtervezés
- A résztvevők egészségügyi csomagot kaptak.

2017-ben a Gyerekház szolgáltatásait 27 kisgyermek illetve családja vette igénybe. A célcsoporttal való speciális tanácsadásokat fejlesztéseket, 1 fő védőnő, 1 fő gyermekorvos, 1 fő konduktor, mint külső szakember biztosította.

Számos közösségi programot szerveztünk, melyek elsősorban valamilyen ünnephez kötődtek, ilyenek voltak a következők:

programok	résztvevők száma
Kézműves foglalkozás	5
Farsang	11
Cigányság világnapja	6
Húsvét	8
Föld Napja keretében palántázás, kertészkedés	4
Anyák napja	8
Gyereknep	11
Nyári játszóház	10
Ballagás	11
Őszi játszóház	15
Kismama egészségnap	5
Márton Nap	5
Mikulás ünnepség	10
Karácsonyi ünnepség	11
Évbúcsúztató	6

3.6 „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Nonprofit és Közhasznú Kft.

A Társaság fő törekvése 2017. évben az volt, hogy az előző évek megszokott munkáját folytassa, segítve a munkához való jutást a regisztrált álláskeresőkre. A pályázatok idén is a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve kerültek megvalósításra. Statisztikai adatok tükrözik a 2017. évi programokat illetve foglalkoztatásokat az alábbiak szerint.

Megkötött jogviszonyokra jellemző adatok:

Az elnyert **261 álláshelyre** összesen **273-szor** került sor szerződéskötésre, **194 fővel**. Több éves tapasztalat alapján mindig vannak olyan személyek, akikkel **többször is sor került közfoglalkoztatási szerződés megkötésére**. Ennek két oka is lehet, az egyik, hogy az egyes személyek olyan kimagasló munkát végeztek, hogy **több programba is bevonásra kerültek**. A másik ok az, hogy vannak olyan személyek, akik **próbálkoznak az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni**, ezért közfoglalkoztatási jogviszonyukat megszüntetik, majd sajnos **negatív hatások következményeként ismét a Kft.-nél kívánnak munkát vállalni**. A Kft. foglalkoztatottjai mélyszegénységben élő nagycsaládosok, akik alacsony iskolai végzettségűek.

Demográfiai adatok:

Nemek megoszlása:

2016. ÉVRŐL ÁTHÚZÓDÓ, 2017. ÉVI ÉS 2018. ÉV ELEJÉRE ÁTHÚZÓDÓ ELNYERT PÁLYÁZATOK								
PÁLYÁZAT	IDŐTARTAM	TÁMOGATÁS MÉRTEKE	ELNYERT TÁMOGATÁS	ELNYERT KÖZVETLEN KÖLTSÉG	NAPI MUNKAI DŐ	TÁMOGATOTT LÉTSZÁM	FELVETT LÉTSZÁM	MEGKÖTÖTT SZERZŐDÉSEK SZÁMA
6 fős foglalkoztatás	2016.06.10-2017.02.28	100%	5 304 284 Ft	109 230 Ft	8	6	4	4
10 FŐS KÉPZÉS-FOGLALKOZTATÁS KISGÉPKÉZELŐI KÉPZÉS	2016.12.01-2017.03.31	100%	3 613 350 Ft	-	8	10	6	6
140 FŐS FOGLALKOZTATÁS	2016.03.10 -2017.02.28	100%	150 644 284 Ft	7 998 650 Ft	8	140	200	205
DIÁKFOGLALKOZTATÁS	2017.07.01-2017.08.31	100%	801 304 Ft	-	6	3X4 fő=12	6	6
93 FŐS FOGLALKOZTATÁS	2017.03.01-2018.02.28	100%	102 764 712 Ft	12 869 511 Ft	8	93	118	122
ÖSSZESEN			263 127 934 Ft	20 977 391 Ft		261	334	343

194 fő közfoglalkoztatottból		
nemek	létszám	arány
	fő	%
nő	109	56,2
férfi	85	43,8

A táblázatból jól látszik, hogy a Kft.-nél több a nő foglalkoztatott, de a nemek aránya közel kiegyenlített.

Életkor szerinti megoszlás:

18-25 év:	27 fő – 13,9%
26-35 év:	35 fő – 18 %
36-45 év:	59 fő – 30,4%
46-55 év:	49 fő – 25,3%
55 év felett:	24 fő – 12,4 %

Az életkor szerinti megoszlás megmutatja, hogy a Kft. foglalkoztatottjainak **több, mint negyedét a 36 és 45 éves korosztály teszi ki.** Magas még a 46 és 55 éves korosztály, de jól látszik, hogy magas azok száma is, akik a Kft.-nél szerzik meg az első munkahelyi tapasztalatokat.

A Kft.-nél a cigány/roma nemzetiségű munkavállalók aránya saját közlésük szerint **90%**, míg a HHH foglalkoztatottak aránya **70%**.

Közfoglalkoztatási programok:

EGYES PÁLYÁZATOK MUNKAKÖR ADATAI					
	PÁLYÁZAT	MUNKAKÖR	LÉTSZÁM (FŐ)	BRUTTÓ BÉR	
				2016. ÉV	2017. ÉV
1.	6 FŐS FOGLALKOZTATÁS	MUNKEVEZETŐ	5	87 090 Ft	89 705 Ft
		ÜGYINTÉZŐ	1	101 480 Ft	106 555 Ft
2.	10 FŐS KÉPZÉS-FOGLALKOZTATÁS KISGÉPKEZELŐ KÉPZÉS	KISGÉPKEZELŐ-SEGÉDMUNKÁS	10	79 155 Ft	81 530 Ft
3.	140 FŐS FOGLALKOZTATÁS	KÖZTERÜLET-GONDOZÓ	54	79 155 Ft	81 530 Ft
		VÁROSÜZEMELTETÉSI SEGÉDMUNKÁS	20		
		SZAKMUNKÁS	4	101 480 Ft	106 555 Ft
		KERTÉSZETI SEGÉDMUNKÁS	24	79 155 Ft	81 530 Ft
		KERTÉSZETI SZAKMUNKÁS	2	101 480 Ft	106 555 Ft
		NÖVÉNYHÁZI SEGÉDMUNKÁS	4	79 155 Ft	81 530 Ft
		NÖVÉNYHÁZI SZAKMUNKÁS	2	101 480 Ft	106 555 Ft
		TEMETŐI SEGÉDMUNKÁS	12	79 155 Ft	81 530 Ft
		TAKARÍTÓ	1		
		MUNKAVEZETŐ	6	87 090 Ft	89 705 Ft
		MUNKAVEZETŐ	2	111 660 Ft	117 245 Ft
		TELEPÜLÉSI SEGÍTŐ	9	79 155 Ft	81 530 Ft
		4.	DIÁKFOGLALKOZTATÁS	KERTÉSZETI SEGÉDMUNKÁS	3x4=12
5.	93 fős foglalkoztatás	KÖZTERÜLET-GONDOZÓ	48		81 530 Ft
		VÁROSÜZEMELTETÉSI SEGÉDMUNKÁS	8		
		KERTÉSZETI SEGÉDMUNKÁS	17		81 530 Ft
		KERTÉSZETI SZAKMUNKÁS	2		106 555 Ft
		NÖVÉNYHÁZI SEGÉDMUNKÁS	4		81 530 Ft
		NÖVÉNYHÁZI SZAKMUNKÁS	1		106 555 Ft
		TEMETŐI SEGÉDMUNKÁS	7		81 530 Ft
		TAKARÍTÓ	1		81 530 Ft
		MUNKAVEZETŐ	4		89 705 Ft
		ÜGYINTÉZŐ	1		106 555 Ft

A tavalyi évben már pozitív döntéssel elindult, de az idén megvalósult programok között érdemes megemlíteni:

- **Konyhakerti és kisállattartási szociális földprogram keretében végrehajtandó kiskert program**

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Konyhakerti és kisállattartási szociális földprogram keretében végrehajtandó kiskert programban 21 fő vesz részt. Ők azok, akik vállalták, hogy saját kertjükben, szakmai segítséggel, konyhakertet alakítanak ki. Az ehhez szükséges vetőmagot és palántát a program biztosítja.

A teljes támogatási összeg 600.000 Ft. A résztvevő személyek elméleti oktatásban is részt vesznek. (A nyitó rendezvény 2018. február 15-én lesz.)

- **„Komplex Telep III.-Törteli út környéki szegregátum infrastrukturális fejlesztése”**

A „Komplex Telep III.-Törteli út környéki szegregátum infrastrukturális fejlesztése” tárgyú programban, a területelőkészítési és az ahhoz kapcsolódó hulladék elszállítási feladatok elvégzése megtörtént.

A Törteli út környékéről megközelítőleg 100 m³ illegális hulladék összegyűjtése és elszállítása. Ezen felül a bontásra váró épületek környezetében 3-4 ezer négyzetméteren bozótirtásra és cserje eltávolításra.

A bontási munkálatok lezajlása után a terület teljes kaszálása és a keletkező zöldhulladék elszállítása

Az időközben „újratermelődött” vagy a felszínre kerülő hulladékot összegyűjtése és elszállítása.

3.7 Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány

A hazai vagy EU forrás elnyerésére benyújtott és/vagy megvalósított 2017. évi projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai;

Pályázati azonosító: EFOP-1.3.5-16-2016-00522

Program címe: Társadalmi szolidaritás és családi erőforrások növelése mentálhigiénés programok által

Megvalósítás időtartama: 2017.03.01.- 2020.06.30.

Elnyert támogatás: 24 671 873 Ft

Helyszín: Jász-Nagykun-Szolnok Megye

Kimeneti indikátor: 7.500. fő elérése és 100 db rendezvény megvalósítása

A projekt célja: A projekt általános célja a családi életre nevelés és a társadalmi szolidaritás elérése.

A pályázati program kiemelt célcsoportja: A hátrányos helyzetű lakosság.

A pályázat keretében kirándulások (Nyíregyháza 50 fő, Poroszló 45 fő) és csoport, képzések valósultak meg (Veszteségeket feldolgozó csoport 10 fő; Roma akciócsoport képzés 10 fő;

Életmód, életvitel, önismeret 10 fő; Baba-Mama Klub 10 fő) Szandaszőlős hátrányos helyzetű célcsoportja körében.

A konzorciumi, közreműködői vagy szervezetközi együttműködésben megvalósult szervezeti programok, azok eredményei:

Pályázati azonosító: EFOP-1.3.7-17-2017-00280

Program címe: Mentálhigiénés közösségfejlesztő program

Megvalósítás időtartama:2017.11.01.- 2020.10.31.

Elnyert támogatás: 36.005.840 Ft

Konzorciumi partner: Szolnoki Görögkatolikus Parókia

Helyszín: Jász-Nagykun-Szolnok Megye

Kimeneti indikátor: 100 fő elérése, 10 db csoportos program valamint 1 db szervezetfejlesztés megvalósítása.

A pályázat a 2017-es évben kezdődött el. A pályázati program kiemelt célcsoportja: A hátrányos helyzetű lakosság.

- ***SZMJV Önkormányzata Integrációs Program szakfeladatából támogatott, vagy folyamatban lévő (különösen az el nem számolt) projektek helyzetértékelése;***

Pályázati azonosító: XX.9162-7/2017

Program címe: Közösség fejlesztés a Szandaszőlősi Tanodában

Megvalósítás időtartama:2017.11.01.- 2017.12.31.

Elnyert támogatás: 250.000. Ft

Helyszín: Szolnok-Szandaszőlős

A pályázati programban megvalósult mozi látogatás, sportnap, amelyhez sporteszközök biztosítására került sor. Az ünnepekre való készülődéshez kreatív anyagok és élelmiszerek beszerzése történt pályázati finanszírozásból. A program a Szandaszőlősi Tanodában valósult meg.

Pályázati azonosító: EFOP-3.3.1-16-2017-00079

Program címe: Szandaszőlősi Tanoda

Megvalósítás időtartama:2017.06.01.- 2017.12.31.

Elnyert támogatás: 18.850.000. Ft

Helyszín: Szolnok-Szandaszőlős

A Tanoda 30 fő hátrányos helyzetű gyermeknek nyújt fejlesztő szolgáltatást. A program keretében 918 fejlesztő óra valósul meg. A tanoda 12.30-16.00 óra között elérhető a tanodások számára a tanév rendjéhez igazodva Szandaszőlősön a Vörösmező út 143. szám alatt. Ezen kívül kulturális felzárkóztatásként 2 kirándulás (Szentendre, Veresegyház) valósult meg az ősz folyamán.

3.8 Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület

Tücsök Úti Közösségi Ház 2017. évi szakmai beszámoló:

A szervezet, kiemelt figyelmet fordít az iskoláskorú tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatására, illetve a területen lakó óvodáskorú gyermekek iskolai előkészítésére. Integrációs támogatás terhére a szorgalmi időben a képesség felmérését követően, fejlesztő foglalkozások tartására került sor tapasztalt pedagógusok bevonásával. Összesen 9 gyermek vett részt a foglalkozásokon, 5 gyermek rendszeresen minden alkalommal részt vett, 4 gyermek viszont alkalmasszerűen járt a foglalkozásokra. Mivel, igény mutatkozott az éppen aktuális tananyag elsajátítására, illetve megsegítésére, így az év végi gyakorlásra és a minimum követelmény elérésére kaptak segítséget a résztvevők. Mindezek mellett egyéni problémák és hiányosságok kezelésére is lehetőség nyílt. A Szent-Györgyi Albert Általános Iskola tanulóinál az év végi felmérésekben történő javulás miatt nem lett bukás. A Kodály Zoltán Általános Iskola 2. évfolyam BTMN-S, SNI-s tanulójánál az olvasási készség fejlődésében értünk el szép eredményeket. A Kassai úti Általános Iskola 4-es tanulója matematikából jó, csupán részterületen kellett őt megsegíteni. Az elméleti foglalkozások a szociális cirkusz módszerével lettek kiegészítve, mely pótolta a mozgáshiányt, illetve segítette a közösségépítést. Ezzel a fizikai aktivitással lehetett ellensúlyozni az egyoldalú szellemi terhelést. A nyár folyamán szabadidős tábor szervezése történt a CKÖ támogatásával. Résztvevők létszáma 18 fő. Kiemelt téma a ROMA kultúra. Az év folyamán sor került a nagyszabású ünnepek megtartására. 2017-ben a Meggyes telepen élő 48 család számára kompetenciafejlesztő, iskolarendszerű támogatott képzés indult felnőttek részére, mely 2018 áprilisában ér véget. Az elvárt követelménynek a jelentkező 43 főből, 21 fő felelt meg.

3.9 Kamasz-Tanya Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Egyesület

2017. évi projektek megnevezése, célja, támogatás összege, kimeneti indikátorai;

KAB Kábítószer-prevenációs programok támogatása (KAB- ME-16-C-25645 - PorEND-projekt)

Elnyert támogatás: 3 000 000,- Ft

A projekt során a célcsoportot adó (egy roma közösségi házból, illetve egy elsősorban hátrányos helyzetű roma gyerekek által látogatott közösségi házból bevont) függőnek nem minősülő, de annak korai jeleit mutató, illetve a drogfogyasztással erősen veszélyeztetett gyerekek/ fiatalok (6-18 éves) egyéni és csoportos foglalkozások során, egy speciális intervencióval, a SZOCIÁLIS CIRKUSZ módszerével kerültek felkészítésre a hétköznapi túlélésére egy kiszámíthatóbb, tervezhetőbb, pozitívabb jövő kialakítása érdekében. A speciális módszer megismertetése mellett kiemelten fontos a közösségépítés, valamint a családi háttér megerősítése, a szülők felkészítése a problémák kezelésére, illetve a szakemberek drog prevenciót irányzó képzése.

Programelemek:

Szociális cirkuszi foglalkozások, prevenció foglalkozások – 45 fő

Szülői csoportfoglalkozások: 13 fő

Képzés: 10 fő

Szakmai konferencia: 15 fő

Egyéb elérések, közösségi programok: 200 fő

EFOP-1.2.1-15-2016-00201 - EGYÜTT A CSALÁDOK JÖVŐJÉÉRT – PROJEKT

Elnyert támogatás 40 000 000,- Ft

A pályázat célkitűzése a családok megerősítése. A Kamasz - Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület olyan támogató szolgáltatásokat vezet be Szolnokon, melyek erősítik a családi összetartozást és a normális, működő kapcsolatok kialakítása iránti vágyat. A programokon résztvevők hatékony, gyakorlati, a hétköznapokban is jól használható segítséget kapnak, mely hosszú távon is megőrzi hatását.

Egyéni fejlesztések:

– 56 db egyéni tanácsadás, 11 db Séta Önmagadért, 8 db Intenzív coaching ülés, 2 db Corporate tanácsadás, 4 db Mediációs ülés

Csoportos fejlesztések:

– 5 db Osztályfőnöki óra, 2 db Csajos este, 14 db Fejlesztő foglalkozás, 1 db Workshop, 1 db Példakép program, 3 db Droprevenció, 3 db 1 napos tréning, 2 db 2 napos tréning, 4 db Patrónus program

Rendezvények – 1 db Nyitórendezvény, 1 db Fogyatékosok Családi Napja, 1 db Családok Fesztiválja – családok szolgálatában rendezvény

A programokon több mint 1000 fő volt jelen.

EFOP-1.3.5-16-2016-00022 - FORRÁS-PROJEKT

Elnyert támogatás: 25 000 000,- Ft

A pályázat célkitűzése a **generációk közötti együttműködés és kapcsolat, a társadalmi összetartás erősítése; az önkéntes és karitatív tevékenységekben való részvétel előmozdítása; a közösségi integráció, a civil társadalom megerősítése és a társadalmi szolidaritás céljának elérése.** A Kamasz –Tanya GyIE olyan egymásra épülő, komplex, a társadalom széles rétegét megszólító programsorozatot hoz létre Szolnokon, mely a helyi igényekre épül; valós szükségleteket szolgál ki; együttműködéseket szorgalmaz szervezeti és egyéni szinten is; közösségeket hoz létre és erősít meg; népszerűsíti az önkéntességet; kiáll az esélyegyenlőség mellett; és figyel a generációk közötti szakadék csökkentésére.

3 db Média-kommunikációs-önismereti tréning

1 db Projektbemutató

1 db Közfejlesztő-óra.

10 db Hagományőrző kiscsoportos foglalkozás

1 db Civil-szakmai fórum.

2 db Aktív Mulatós

1 db Családi Esélyegyenlőségi Nap

2 db Generációs rendezvény

5 db „Adhat-OK” program

- konzorciumi, közreműködői vagy szervezetközi együttműködésben megvalósult szervezeti programok, azok eredményei;

Kiemelten az önkormányzati feladatkörben megvalósuló és szerződés alapján átvett feladatok és ingatlanok működtetési adataira, ügyfélforgalmi adataira és eredményeire;

A programok során **együttműködés** alakult ki a Széchenyi István Gimnáziummal, a Magiszter Fényes Adolf Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskolával, a JNSZM Nyugdíjasok Egyesületével, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályával, a Tihanyi Alapítvány Mathias Corvinus Collegiumával, a Varsány Községi Ház és Könyvtárral, a Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Országos Szövetsége Délkelet-magyarországi Régiójával. Továbbá egyéb programokon keresztül együttműködési megállapodás létesült a *Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola* és Alapfokú Művészeti Iskolával és a *Szolnoki SZSZC Sipos Orbán Szakképző Iskola* és Kollégiummal.

A Kamasz Tanya Közösségi Ház programjai, statisztikai mutatói:

Fejlesztés, felzárkóztatás, közösségfejlesztés, irányított sport programok, vetélkedők, hagyományos népi játékok, informatikai program, „Tanuljuk egymást” Cigány-fogyatékossgal élő – nem cigány együttműködés, egymás megértése, elfogadása, bűnmegelőzés, kulturális programok, erkölcsi veszélyzónába került bűnelkövető fiatalok közösségbe illesztése, egészségügyi program, telepi, cigány gyermekek közösségbe illesztése, GYIVI és lakóotthonokban élők fogadása, középiskolások fogadása, foglalkoztatása, önkéntes munka.

Megvalósult még céltudatos környezetvédelmi előadás sorozat, drog prevenciók előadás sorozat, valamint 3 hetes napközis tábort tartottunk a szegregátumokban élő gyermekek részére

Érintett korosztály: 4-25 évig

A klubot látogató gyermekek összlétszáma 290 fő

Napi átlagos esetszám: 17 fő

A látogatók 90%-a cigány származású

A szolgáltatások esetszáma: 2916 megjelenés

További tevékenység: Közérdekű munkavégzés-foglalkoztatás elítéltek számára

- a intézmény/szervezet által a foglalkoztatottság növelésében végzett fejlesztései, (köz)foglalkoztatási és oktatási-, képzési projektjei, eredményei, célcsoporti létszámok;

2017-ben 12 fő megváltozott munkaképességű munkavállaló van az egyesület alkalmazásban az alábbiak szerint

8 órában 3 fő

7 órában 1 fő

6 órában 2 fő

4 órában 6 fő

Ezen kívül 4 fő 8 órás közfoglalkoztatott segíti a munkát

Az egyesület a munkavállalók részére biztosít rendszeresen képzéseket, tanácsadást, mentorálást.

Az egyesület kollégáiközül 3 fő cigány származású.

- SZMJV Önkormányzata Integrációs Program szakfeladatából támogatott, vagy folyamatban lévő (különösen az el nem számolt) projektek helyzetértékelése;

Nyári tábor

Motor út és környéke, a Meggyesi telep és a Széchényi városrészben élő főleg cigány származású gyermekek képezték a célközönséget. Sajnos a Motor út környékén és a Tücsök úti közösségi házban is ebben az időben szerveztek tábort, ezért a bevállalt 25-30 fő elérése, megjelenése, eléggé kaotikusan indult. Az első heti átlag 22,4 fő, a második heti 26 és a harmadik heti átlag 29 fő volt. A három hétre vetítve az átlag 25,8 fő. A táborban összesen 40 fő jelent meg A kezdeti 1-2 nap feladta a leckét, nagyon különböztek egymástól, így néhányszor kakaskodtak, meg akarták mutatni ki az erősebb. (Cigány-nem cigány, családnál és nevelőszülőknél élők) Az első két-három nap után kezdett összeállni a csapat. Meg kellett érteniük, hogy itt mindenki Kamasz Tanyás, és egy csoportot alkotnak. Nem ment könnyen, de szép lassan lépésről lépésre lehetett haladni. A tábor végére igazi kis összetartó társasággá fejlődtek. Például csoda volt, hogy a cigány himnusz mindnyájan meg akarták tanulni és a záró

rendezvényen egymás után kétszer, MINDENKI harsogva énekelte! Igen hasznos és sikeres tábor volt.

- a korai beavatkozást középpontba helyező, tanulási hátránykompenzációt vagy továbbtanulást segítő (BK Gyerekház, Tanoda) programok tárgyidőszaki eredményei; valamint az egyes intézmény HH és HHH tanulói létszám alakulása;

Szükség esetén tanulószoba fejlesztés biztosítására került sor a gyermekek részére, melyet 2017-ben 30 alkalommal vettek igénybe.

3.10 Contact Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat

A Contact Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat (5000 Szolnok, Baross út 56.) számos hazai és EU forrásból megvalósított projektet nyújt be és valósít meg. Ezek közül a Szolnok városban élő HHH társadalmi réteghelyzetben lévők életkörülményeinek javítását és társadalmi felzárkózását a 2016. évben közvetlenül elnyert EFOP 3.3.16.-2017-00014 számú, „Széchenyi Tanoda Szolnok” elnevezésű projekt biztosítja.

A Tanoda program alapvető célja: a résztvevő hátrányos helyzetű tanulók körében a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a képzettségi szint növelése és az iskolai sikeresség előmozdítása a minőségi oktatáshoz, neveléshez való hozzáféréseinek elősegítésével extrakurrikuláris tevékenységek megvalósításán keresztül. A nyitottságra ösztönző nevelés támogatása.

A Tanoda az iskola utáni időszakban kínál olyan lehetőségeket a célcsoport számára, amellyel hozzájárul a tanulók iskolai eredményességéhez, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez.

Támogatás összege: 18.500.000.- Ft. Projekt időszak: 2016.05.01- 2018.12.31.

Bevont célcsoport : 30 fő , és családjaik . Megvalósítás helye : Szolnok, Malom u.20-22.

A 2016.05.01- 2018.12.31-ig tartó program célja a Szolnok Széchenyi városrészében a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskola utáni foglalkoztatása.

A visszaszorítás érdekében cél a komplex kompetencia- és személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, készségfejlesztő, pályaorientációt támogató programok, foglalkozások megvalósítása, fejlesztése a résztvevő hátrányos helyzetű kiemelten roma tanulók részére, valamint a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése. A hátrányos helyzetű tanulók életpálya – építése nem formális, informális keretek között zajlik, a tanulói és a helyi szükségletekre reagálva, felzárkózási esélyeinek növelése, képességeik kibontakoztatása tanoda fejlesztések révén. A tanulók támogatása a középfokú tanulmányaik sikeressége, végzettségi szintjük emelése érdekében a köznevelés rendszerén kívüli egyházi és non-profit szervezetek bevonásával történik. Feladat a létrejött jó gyakorlatok terjesztése, a végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó egyedi megoldások összegyűjtése. Hozzájárulás a tanulók iskolai eredményességéhez, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez.

A „Széchenyi Városrész”, mint Tanoda Környezet:

A városrész 1970-ben készült: "A városrész védőerdővel együtt 134 ha terület, mely alacsony beépítettségű, D-i részén részlegesen közművesített a Bartók Béla és Sárkány utca mentén, erről É-ra azonban közmű nélküli, s mint ilyen, Szolnok város egyik legalacsonyabb értékű területe, mely mezőgazdasági művelésre is alig alkalmas.

Épületei zömmel vályogfalú, alapozás nélküli, egy lakásból álló, egyszobás családi házak, melyekben sokszor két-három család is lakik. Az épületek műszaki állapota igen gyenge.

Részletes értékmegállapítás a kisajátításra és a szanálásra a különböző ütemek feldolgozása során kerül, jelenleg csak becslésen alapuló kártalanítási értékek állnak rendelkezésre.

Az egész területnek alig 25 %-a állami tulajdonú, a többi magántulajdonban van."

Az 1974. évi tervjavaslatban szereplő vázlatrajz szerint a mai görög katolikus templom telke, ill. a "gróf Széchenyi", azaz a "Rózsadomb" – hivatalosabb nevén Kaán Károly úti lakótelep – helyén egy "500 fő oktatására alkalmas felsőfokú iskola" és a hozzá tartozó kollégium, sportpálya, valamint egy másik gyermekotthon épült volna.

1977. január 18-án költözött be az első család a lakótelep elsőként felépített házába, a Ragó Antal utcába, mely ugyanebben az évben kapott nevet, s 1992 óta a Malom utca nevet viseli. Ezen utcában kerül kialakításra új Tanoda program is.

(Az adatok és a kép forrása: Szolnok Megyei Néplap, 1977. jan. 19.)

A Széchenyi Lakótelep, ma már Széchenyi Városrész szerves részét képző Gyermekváros intézmény 1980-ban épült a szolnoki Széchenyi lakótelep szélén, a panellakások szomszédságában.

1981. nyarán már 320 állami gondozott fiú és lány nevelését kezdték meg széles korhatárral. A gyermekvárosba érkező 3-18 éves korú, különböző etnikumú és szocializációjú, más-más testi, lelki és szellemi fejlettségű gyermekeket – fiatalokat egy épületkomplexumban helyezték el. A hatalmas épületben 5 szint működött a gyermekek zavartalan ellátása érdekében.

A bent folyó munkát az igazgató, Hetényi Kornél irányította. Az ő közvetlen irányítása alá tartozott a nevelőotthon-vezető és az óvodavezető.

A gyermekvédelem átalakulása a 80'-as években indult meg a szakma egy részénél és ez a folyamat indukálta a gyermekotthonok lassú átalakítását is. Ez a folyamat Szolnokon 1990-ben indult el radikálisan.

1990-től új igazgató, Szügyi Csongor került a Gyermekváros élére, aki később a KLIK Tankerületi igazgatója lett. A rendszerváltás felgyorsította a szakmában már elindult változási folyamatot. A szemléletváltás következtében az individuális nevelés feltételeinek megteremtése lett az intézmény legfontosabb célja.

Az ehhez szükséges struktúraváltás két lépcsőben történt meg. Első lépésben megszüntették a belső óvodát és helyét 1991. január elsejétől Speciális Szakiskola vette át.

Innovációs program keretében megkezdődött az immár Gyermekotthonnak nevezett intézmény szerkezeti átalakítása.

Második lépcsőben 1991-1995 között megkezdődött a csoportok kiköltözése lakásotthonokba. A Gyermekváros teljes felszámolása 1996 februárjában fejeződött be. A Gyermekotthon 1997-ben a Tisztakürti Gyermekotthonnal, 1998-ban a Befogadó Otthonnal bővült. 1996-tól az intézmény vezetője Szalayné Farkas Julianna. A Gyermekotthon életének középpontjában az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény megvalósítása áll. Az intézménnyel együttműködési megállapodása van a Tanodának.

A volt Gyermekváros épülete sem maradt hasznosíthatlanul. Jelenleg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Sipos Orbán Szakképző Iskola és Kollégium kapott helyett benne, akikkel élő együttműködés van a projekt tekintetében, ahol halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szakmát tanulhatnak, úgymond „utolsó esélyként”. Az intézmény élén évtizedekig Kiss Istvánné állt, aki jelenleg is Tanodában dolgozik. Jelenleg új igazgatósággal működik az intézmény.

Napjainkban a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gyermekvédelmi és Gyermekotthon ellátja a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatási feladatokat és működteti a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságot, amely elvégzi az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti vagy a tartós nevelésbe vett gyermek személyiségvizsgálatát. Szervezi, képezi, és működteti a nevelőszülői hálózatot, amely 0-24/25 éves korig biztosítja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő kiskorúak és utógondozói ellátott fiatal felnőttek teljes körű ellátását.

Fontos bemutatni Szolnok, a Széchenyi Városrész és a célcsoport mellett a Gyermekvárost is, hiszen a városrész közelében négy lakásotthon működik, továbbá a városrészben élnek a régi „mágyósok” és gyermekeik is.

A város a '90-es évektől kezdve folyamatosan fejlődik. Napjainkra nálunk is megjelentek a „multik”, ipari parkok jöttek létre, megjelentek a plázák és a multiplexek, a nagy bevásárlóközpontok, a gyorséttermek és a gigantikus méretű játéktermek. Ezeknek hátrányát éljük most, hiszen sokan egy hétfélig séta helyett is ezeket részesítik előnybe. A Széchenyi lakótelep - Széchenyi Városrészé fejlődött, fás – ligetszerű jelleget kapott, a régi „betondzsungel” helyett. A városrészben működik három bölcsőde, négy óvoda, két általános iskola, egy szakiskola és egy gimnázium. Működik ezen túl Gyermekvédő Intézet, Könyvtár és Művelődési Ház, orvosi – gyermekvédelmi – szociális alap és szakellátás, temérdek civil szervezet. A városrészhez közel parkerdő, vadspark, lovarda, és a Zagyva folyó csodálatos ártere biztosít kiváló szabadidős lehetőségeket.

Közvetlen cél: a résztvevő hátrányos helyzetű, kiemelten roma tanulók komplex személyiségfejlesztése, életpálya-építése nem formális, informális keretek között, a tanulói és helyi szükségletekre reagálva. A Tanoda az iskola utáni időszakban kínál olyan lehetőséget a célcsoport számára, amellyel hozzájárul a tanulók iskolai eredményességéhez, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez.

A Tanoda célcsoportjai:

A Tanoda program célcsoportját Szolnok Széchenyi városrészének 10 éven felüli gyermekei képezik. Választásunkat Szolnok város Integrált Városfejlesztési Stratégiája már rögzítette.

Elsődleges célcsoport azok a hátrányos helyzetű , illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanuló (általános iskola alsó és felső tagozatos tanulói vagy középfokú iskola tanulói) gyermekek és fiatalok akik szociokulturális szempontból kedvezőtlen helyzetűek, ezért jelenlegi helyzetüket az iskolai sikertelenség, jövőbeli életüket a kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet és a társadalmi perifériára szorulás veszélye fenyegeti. E

helyzet beazonosításnak legfontosabb ismérve a szülők alacsony iskolai végzettsége és kedvezőtlen szocioökonómiai státusza. A hátrányos helyzetű vagy rendszeres gyerekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók sorolhatók ebbe a csoportba, kiemelt célcsoportnak minősül a roma gyermekek és fiatalok köre.

A Tanoda **másodlagos célcsoportját** e gyermekek és fiatalok családjai, másrészt a nem hátrányos helyzetű kortárs csoportok képezik. Előbbi csoport bevonásának oka, hogy a tanodai célkitűzések megvalósításában a család együttműködése növeli a siker esélyét, lehetőség szerint fejlesztő és motiváló hatást fejt ki a szülők és a testvérek irányába is.

Utóbbi csoport a közös tanodai programok által növelheti a tanodás gyermekek, fiatalok társadalmi integrációjának esélyét, miközben a nem hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok társadalmi problémák iránti érzékenysége is kedvező irányba változhat. A tanodás gyermekek és fiatalok közösségének kialakításakor mind a szociokulturális helyzet, mind az etnikai háttér szempontjából törekedni kell a heterogenitásra, amennyiben a helyi társadalom összetétele lehetőséget ad erre.

A Tanoda tanulói (30 fő) a Széchenyi városrészen működő 2 db nagy általános iskolából – a Szent-Györgyi Albert Általános Iskolából és a Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, és a 1 db JNSZM Sipos Orbán Szakiskola és Kollégiumból kerültek kiválasztásra.

Mindkét általános iskola Pedagógiai programja, Esélyegyenlőségi intézkedési terve középpontjában a hátránykezelés áll, s a roma tanulók integrált nevelésében ér el kimagasló eredményeket értek el. Az általános iskolákban a hátrányok leküzdése és a tehetséggondozás a is fő cél.

Szolnokon működő általános iskolák közül azért ezen iskolák működnek együtt, mert a városrészen ezek az iskolák működnek, s az integráció végett fontos, hogy ne csak egy intézményből lehessen leghátrányosabb helyzetű gyermeket kiválasztani.

Közvetlen célcsoportot jelentenek a szülők, családok is, hiszen a velük való szoros együttműködés (rendszeres családlátogatások, adományok gyűjtése, programokba való bevonásuk stb.) teszi lehetővé, hogy a gyerekek elfogadják a Tanodát, mint egy otthonos, tanulásra és szabadidős tevékenységre alkalmas helyszínt. Tanulási motivációjuk erősödjön, iskolai lemorzsolódásuk csökkenjen, szocializációjuk kiteljesedjen. A család bevonásának oka, hogy a tanodai célkitűzések megvalósításában a család együttműködése növeli a siker esélyét, lehetőség szerint fejlesztő és motiváló hatást fejt ki a szülők és a testvérek irányába. Ezáltal nő a tanodás gyermekek fiatalok társadalmi integrációjának esélye, miközben a nem hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok társadalmi problémák iránti érzékenysége is kedvező irányba változik.

A célcsoport kiválasztásában szerepet játszott a városi szociális térkép által mutatott helyzet, illetve az iskolák statisztikai adatszolgáltatásaiból származó következtetések, továbbá városunkban jól működő tanodák előző éves tapasztalatai.

Tanoda feladatai:

A Tanodának olyan szolgáltatásokat kell biztosítania, melyekhez szociokulturális helyzetük miatt nem juthatnak hozzá a célcsoport tagjai. Nemcsak oktatási szolgáltatás, hanem életpálya építés, integrált társadalmi tapasztalatok megszerzése, szabadidős

programok, tanulástámogatás, szociális hátrányok kompenzálása, közösségfejlesztés. A Tanoda feladata komplex személyiségfejlesztés, a tanuló képessé tétele az önálló tanulásra és elsősorban nem a tanítási órákra való felkészülés biztosítása, ugyanakkor reagálnia kell az iskolai előrehaladásra és az osztályzatokra is a későbbi sikeres iskolai pályafutás érdekében. Kiemelt szerepe van a szövegértés, a matematikai alapképességek, a tanulásmódszertan fejlesztésének, az önálló tanulási motiváció erősítésének.

Kulcskompetenciák: anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai, természettudományos és technikai, digitális, szociális és állampolgári, kezdeményezőképeség és vállalkozói, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség, hatékony önálló tanulás.

Törekedni kell a tanulók személyes és társadalmi identitásának megerősítésére, az egymás iránti szolidaritás megtanítására, gyakorlására és a kritikai gondolkodásra. A Tanoda érvényesíti a társadalmi igazságosság és szolidaritás értékeit, és fókuszba helyezi az egyenlő bánásmód és a méltányosság alapelveit, az integrált programok megvalósításával.

A Tanoda azokat a képességfejlesztő foglalkozásokat igyekszik számukra nyújtani, amelyek az önálló tanulás képességeinek kialakítását segítik, valamint olyan szolgáltatásokat, amelyeket a középszintbeli szülők rendszerint megvásárolnak gyermekük számára.

Kiemelten fontos a következő területek fejlődésének segítése:

- Az önálló tanulást segítő fejlesztés elsődleges feladat, különösen a szövegértés és szövegalkotás, a matematikai alpműveletek és a tanulásmódszertan területén, mely lehetővé teszi, hogy később a Tanoda segítségével nélkül is boldoguljanak.
- Az info-kommunikációs eszközök használatának segítése hangsúlyos feladat, amely az önálló tanulás, a társadalmi integráció és a tanulási motiváció fejlesztéséhez egyaránt hozzájárulhat.
- A tanulók szükségleteihez, iskolai sikerességéhez és tehetségterületeihez illeszkedő további területek fejlődésének segítése.
- A tanulási hátrányok kompenzálása mellett fontos feladata a Tanodának a résztvevő gyermekek és fiatalok személyes és szociális kompetenciájának fejlesztése, amely visszahat a tanulási folyamatra, ezzel is segítve az iskolai eredményességet.
- az idegen nyelvek oktatása.

A program tartalma, tevékenységei, a tevékenységek indokoltsága, gyakorisága, ütemezése

A program összeállításánál a következő szempontok voltak a középpontban:

- „A kevesebb több”: ne vállaljuk túl magunkat, teljesíthető legyen a program.
- A formális és informális alkalmak legyenek egyensúlyban, igazodjanak a roma családok életviteléhez.
- A programelemek kiválasztása úgy történt, hogy azok egymást felerősítsék, hatásukat maximalizálják.
- Figyelem az igényfelmérés eredményeire.

A Tanoda nevelési-oktatási programjának elemei:

Tudatos életpálya-építés támogatása: az iskolai karrierrel és a családi élettel kapcsolatos döntési helyzetek támogatása, a tudatos iskolaválasztás és életpályaépítés segítése, a személyes és a szociális kompetencia fejlesztése.

Egyéni igényeken és szükségleteken alapuló tanulástámogatás:

célja: iskolai sikeresség támogatása, az önálló tanuláshoz szükséges alapképességek megerősítése, kulcskompetenciák támogatása, tantárgyi korrepetálás. A kulcskompetenciák fejlesztése komplex feladat, a három kompetenciaterület támogatása valósul meg. lsd. alább.

Közösségfejlesztés:

a Tanoda által érintettek között bizalmi légkör kialakítása, a közösséghez tartozás érzésének kialakítása és elmélyítése.

Szabadidős tevékenységek biztosítása:

az érintett gyermekek motiválása. Olyan élmények és tapasztalatok megszerzésének biztosítása, melyhez a középosztálybeli társaik többségében hozzájuthatnak, a célcsoport tagjai számára viszont kevésbé hozzáférhetőek.

A lemorzsolódás megakadályozását elősegítő tevékenységek:

Szülőkkel való aktív kapcsolattartás, családlátogatás, szülők bevonása a programokba, gyermekük oktatását érintő folyamatokba, mely egyrészt a családlátogatás során, másrészt a napi személyes- Tanoda- szülő- iskola- családgondozó- jelzőrendszeren keresztül, harmadrészt pedig a családórák keretében valósul meg. Tájékoztatás nyújtás a hátrányos helyzetű tanulók számára kialakított támogatási rendszerekről, felhívásokról lsd: előzőekben kifejtve.

Partneri együttműködés kialakítása:

Közvetett célcsoport közé tartoznak az együttműködő partner intézményeink tanulói, szakemberei. **Kiemelt partnereink:** a település közoktatási intézményei, a Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Tanoda diákjainak családjai, a helyi családsegítők, az Önkormányzat, a Szent István Egyetem Jászberényi Főiskolai Kar Neveléstudományi Tanszék, Merkating N Kft.-Pallasz Athené Egyetem, JNSZM Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálat, Aba-Novák Agóra Kulturális Központ, JNSZM-i Civil Információs Centrum, JNSZM-i Önkéntes Központ, Új Nemzedék Központ Szolnoki Iroda, EFOP3.1.7. projekt, helyi korábbi TÁMOP tanodák, más településen működő tanodák, a EFOP 3.3.1-15 tanoda projekt megvalósítója, civil szervezetek (IPA JNSZ megyei szervezete-nyugdíjas rendőrök, Szolnok Városi Nyugdíjas Klubok Egyesülete, Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kótelek, Vakok és Gyengénlátók JNSZ Megyei Egyesülete).

A Tanoda alaptevékenységeinek magas színvonalú megvalósítását jelentősen elősegítik az együttműködő partnerek.

Fontosabb potenciális intézményi kapcsolatok:

- **Érintett családok, illetve helyi közösség tagjainak bevonása**

az érintett családok bevonása : Szoros együttműködés pl. az iskolai igazolatlan hiányzások csökkentése, pozitív jövőkép kialakítása érdekében
Helyi közösség tagjainak bevonása: a Tanoda munkájába: roma felsőoktatási hallgatók bevonása, tehetséggondozásban való részvétel,
 önkéntesek bevonása (akik a helyi közösségek tagjaiból kerülnek ki.) a **JNSZ Megyei Önkéntes Központtal** kötött megállapodás alapján. Feladatuk a Tanodában való munkafolyamatok aktív segítése.

A civil szervezetek bevonása : az egészséges és a sérültek közti egyenlőtlenségek kiküszöbölése érdekében való aktív kapcsolat a tanodába

járó fiatalokkal , programokon keresztül. Szerepmodellek átadása, hivatástudat átadása.

- **További tanodák (tapasztalatsere, horizontális tanulás céljából):**
(workshopok szervezése, jó gyakorlatok megosztása, szakmai műhelyek és konferenciák szervezése, látogatása, közös Tanodai programok létrehozása)
- **Tanodába bevont gyermekek köznevelési intézményei :**
- **Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és a Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, és a JNSZM Sipos Orbán Szakiskola és Kollégium** ,(javaslattétel a projektben való célcsoport részvételére, módszertani tapasztalatsere, gyermek fejlődésének nyomon követése, kölcsönös visszajelzés, pedagógiai munka összehangolása, pályaorientáció, hospitálás szervezése a partner közoktatási intézményeknél)
- **Környező középfokú iskolák : a Szolnoki Szolgáltatási Szakképzési Centrum**
- **Felsőoktatási intézmények, kiemelten pedagógusképzők: Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kar Neveléstudományi Tanszék Jászberény,** (pedagógusjelöltek, hátrányos helyzetű, roma felsőoktatási hallgatók toborzása, konzultációk a hallgatók és a diákok előrehaladásával kapcsolatban), **Merkating N Kft –Pallasz Aténe Egyetem** 100%-os tulajdona (hátrányos helyzetű roma felsőoktatási hallgatók toborzása, tehetség gondozásban való részvétel)
- **Civil szervezetek- Jász Nagykun Szolnok Megyei Civil Információs Centrum** (program és szolgáltatási kínálat bővítése)
- **Szolnok Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat** - (kulturális programok szervezése)
- **Családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok –Szolnok Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ** (hátrányos helyzetű tanulók komplex segítése)
 - **Gyermekvédelmi szakszolgálat- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság JNSZM-i kirendeltsége** (gyermekvédelmi gondoskodás otthont nyújtó ellátási formáiban élők megtalálása, a programba való bekapcsolása)
 - **Közösségi házak, múzeumok, könyvtárak- Aba-Novák Agóra Kulturális Központ** (kulturális programok szervezése, arról való tájékoztatás)
 - **További érintett intézményekkel/szervezetekkel** (helyi civil szervezetekkel, Új Nemzedék Központ által támogatott helyi irodákkal)- **Új Nemzedék Központ Szolnoki Irodája** (szakmai segítség nyújtása a fiatalok életpálya tervezésében,)
 - **Jász- Nagykun Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Szolgálat** (a Szolgálat által viselkedéskoordinációs és szociális készségfejlesztő csoportos foglalkozások tartása)

Tudásmegosztás, szakmai támogatás :

- Kapcsolattartás, együttműködés hasonló tevékenységeket megvalósító szervezetekkel (pl. workshopok szervezése, jó gyakorlatok megosztása, szakmai műhelyek és konferenciák szervezése, látogatása) : **az együttműködő tanodák közt alkalmazzuk, ütemterv szerint.**
- Az eredményesen alkalmazott módszerek elterjesztése, illetve a hatékony együttműködés érdekében **hospitálás szervezése a partner közoktatási intézményeknél: Szent-Györgyi**

Albert Általános Iskola és a Széchenyi Körúti Sportiskolai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, és a JNSZM Sipos Orbán Szakiskola és Kollégium az ütemterv alapján.

- Online felületek (pl. honlap, közösségi oldalak) rendszeres használata : a Tanoda a www.contactmksz.hu oldalon az egyesület **honlapján megtalálható**, a **Tanoda saját facebook oldalal rendelkezik**: Széchenyi Tanoda (Szolnok) elnevezés alatt, a közösségi oldalon napi szinten történik a kommunikáció.

- Képzések biztosítása a Tanodaprogramban résztvevő pedagógusok és szakmai megvalósítók számára (pl. innovatív pedagógiai módszerek, esélyegyenlőségi tematika): - **EFOP3.1.7 előírásai szerinti a projekt tartalma alatt.**

- Szupervízió biztosítása a Tanodaprogramban résztvevő pedagógusok és szakmai megvalósítók számára- **ütemterv szerint.**

A korábbi években kialakult jó gyakorlatok alapján a Széchenyi Tanoda Szolnok és a Szandaszőlősi Tanoda a Jászladányi Tanoda , az Öcsödi Tanoda, a Nagykörúti Tanoda , a korábbi TÁMOP tanodák , és 1 db Jászladányi Tanoda (EFOP3.3.1-15) bizonyos szakmai tevékenységeket együtt valósít meg a jó gyakorlatok megosztása, és az együttműködés, valamint a bevont célcsoportok érzékenyítése okán is.

Önkéntesek bevonása:

A Tanodaprogramban résztvevő pedagógusok és szakmai megvalósítók számára biztosít segítséget, a hátrányos helyzetű tanulók társadalmi integrációja iránti elköteleződésük növelésére is lehetőséget biztosít. Az önkéntesek szakmai és emberi fejlődésére is lehetőséget biztosít. Egyesületünk működteti a JNSZM Önkéntes Központot, így az önkéntesek bevonása folyamatos, tekintettel arra, hogy 50 fő önkéntessel dolgozik az egyesület.

Összegzett értékelés 2017. évre, tárgydőszak előzményei :

A Tanoda a programjait a szakmai koncepció alapján valósítja meg.

Roma tanulóink száma 10 fő.

A Projekt I. számú mérföldkövéhez tartozó kifizetési kérelmét benyújtotta a Tanoda , mely elbírálás alatt van.

Nagyon fontos elért eredmény : Tanulóik oktatásában elért eredményekben növekedési mutatók kimutathatóak minden tanuló kapcsán, lemorzsolódás nem volt.

A célcsoporti létszámon kívül foglalkozásokra, programokra ellátogatnak a korábbi tanodás diákok és családjaik is.

Folyamatosan a kapcsolattartás az Oktatási Hivatal, Széchenyi Programiroda munkatársaival, és az EMMI munkatársaival.

Az ellenőrzések folyamatosak a Tanodában, melyek hibákat, nem tártak fel, a működés folyamatos.

A gyermekek és családjaik , valamint a projektben résztvevők folyamatosan integrálódnak, sorozatosan vesznek részt a programokon, eseményeken, veszik igénybe a szolgáltatásokat.

3.11 SZMJVÖ Egészségügyi és Bölcsődei Igazgatósága

A bölcsőde a kisgyermek számára koruknak, egyéni fejlődési ritmusuknak megfelelően olyan nevelést biztosít, amely a fizikai-érzelmi biztonság és jólét megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, kompetenciáik figyelembe vételével, változatos tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával támogatja egészséges harmonikus fejlődésüket.

A családok segítése érdekében a veszélyeztetettséget és krízis helyzetet észlelő jelzőrendszer együttműködő, feladatokat vállaló tagjaként is működik az intézmény.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányos és következmények enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve valósulhat meg hatékonyan. A valamely kisebbséghez tartozó gyermekek esetében még inkább fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

Szolnok város bölcsődei tagintézményeiben ez a komplex feladat az ellátott korosztály életkori sajátosságaira építve valósul meg. Fontos szakmai feladat a családi nevelés támogatása, a szülői hatékonyság erősítése.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek, illetve az őket nevelő család megismerésére, tájékoztatására, a velük való kapcsolat kialakítására és fenntartására. Ehhez módszer és eszköz a szülőkkel való személyes beszélgetés, a bölcsődei közösségi programok (pl. ételbemutató, játszódélután, farsang, gyermeknap, stb.).

A Temető úti tagintézményben a gyermekek számára nyelvi tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít az intézmény által készített magyar és lovári nyelvű képeskönyv és mondókás füzet. Tapasztalatalapján eredményesnek bizonyult a módszer nevelő-gondozó munkába való beépítése. A gyermekek nyelvi fejlődése továbbra is fokozott figyelemmel, támogatással történik.

Az EBIG az Újvárosi Humán Fejlesztési Program keretében szervezett rendezvényekbe aktívan bekapcsolódik. Az Újvárosi Sportnap, és a Családi nap alkalmával a kisgyermekes családoknak sokféle mozgáslehetőségre, illetve kézműveskedésre van lehetőség. Tapasztalat alapján nagy segítséget jelentett az érintett családok esetében a karitatív tevékenység keretében gyűjtött adomány.

Az év végén, karácsony közeledtével a szülők és dolgozók körében felajánlások gyűjtése történik. Ennek köszönhetően a kisgyermekes és családjaik számára tudunk ruhából, játékból és tartós élelmiszerből álló csomagot lehet eljuttatni. A nagy mennyiségű ruhából és játékból még lehet juttatni a Családok Átmeneti Otthonának, az Újvárosi Fejlesztési Irodának és a „Lépésről-lépésre” – Szandaszőlősi Tanoda részére is.

Tagintézményinkben az elmúlt évben növekedett a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

A bölcsődei tagintézményekbe járó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát mutatja az alábbi táblázat:

Bölcsőde	Megállapítottan hátrányos helyzetű gyermek	Megállapítottan halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
Aranyi Sándor úti	11	1
Simon Ferenc úti	1	0
Jósika úti	14	1
Kolozsvári úti	1	0
Móra Ferenc úti	0	0

Temető úti	12	8
Városmajor úti	2	0
Összesen:	41	10

A védelembe vett gyermekek száma a következők szerint alakult:

Bölcsőde	2017.01.01- 2017.12.31.
Aranyi Sándor úti	2
Temető úti	4
Összesen:	6

3.12 Szolnok Városi Óvodák

1. Az Intézmény beszámolási időszakra vonatkozó statisztikai mutatói

A Szolnok Városi Óvodákban 19 feladatellátási helyen, 86 óvodai csoportban biztosított az óvodáskorú szolnoki gyermekeknek ellátása.

Statisztikai adatok	2017.10.01.	
	Fő	%
Beírt gyermeklétszám	1918	100
Sajátos Nevelési Igényű gyermek	33	1,72
Hátrányos Helyzetű gyermek	93	4,85
Halmazottan Hátrányos Helyzetű gyermek	32	1,67

Gyermekvédelmi intézkedésben részesülő gyermekek száma	Fő
Nevelésbe vett gyermekek száma	8
Védelembe vett gyermekek száma	19
Családba fogadott gyermekek száma	9

2. Jogegyenlőség érvényesítésülése intézményünkben

Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elvének érvényesülése érdekében biztosított az *azonos értékrenden alapuló, azonos nevelői hatásokat* minden óvodásunk számára.

A szegregációmentes környezet kialakításának érdekében:

- az óvodai felvételt megelőzően egyeztetés történt a körzethatárokról a fenntartóval,
- a gyermekek elhelyezése a gyermek lakókörnyezetének figyelembevételével történik,
- biztosított az integrált nevelés.

A fentiek segítenek megelőzni a spontán szegregáció kialakulását.

A jogegyenlőség biztosítása érdekében az Intézmény kapcsolatban áll az *Észak - Alföldi Régió gyermekjogi képviselőjével*. Az együttműködés szükség szerinti megkeresésen alapul: tájékoztatás nyújtása, állásfoglalás kérése, konzultáció egy adott esettel illetve témával kapcsolatban.

Óvodapedagógusok probléma érzékeny pedagógiai attitűddel, az egyenlő esélyek biztosítása érdekében, *gyermeknevelési- életviteli tanácsokkal, közös fórumok szervezésével, egészségmegőrző programokkal* segítik a hátránnyal küzdő gyermekek szüleit.

3. Életminőség javítása, közösségi szocializációért végzett tevékenységünk

Az Intézményünben a három éves kort elérő gyermekek óvodáztatásának folyamata személyes megkereséssel történik:

- A védőnői szolgálattól minden év februárjában listát ad a városban élő óvodakötelessé váló gyermekekről.
- A listán szereplő gyermek számára személyre szóló meghívó kerül kézbesítésre - kollégáik segítségével - az „OVI-KUKUCSKA” programunkra. A meghívó tartalmazza a Szolnok Városi Óvodákról és tagintézményeinkről szóló tájékoztatást.
- Az OVI-KUKUCSKÁN a gyermekek és szülei egy nyitott napon bepillantást nyernek az óvodai életbe, és tájékozódhatnak az óvodai beiratkozás módjáról.
- A védőnői listán szereplő gyermekek beiratkozását követi az Intézmény.

A beóvodázási folyamatunk eredményeként a májusi beiratkozáskor 463 fő 3-4 éves gyermek beírása történt meg. További 39 fő három éves gyermek jelentkezett az augusztus-szeptemberi időszakban, és mindösszesen 1 fő került négy évesen óvodába.

Az óvoda a gyermekek és szülei többsége számára az első intézményi szocializációs szintér. *A gyermek és a szülő szocializációs folyamatát egyaránt fontosnak tartja az Intézmény és segíti.*

A beilleszkedési folyamat elősegítése érdekében a *Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programja* tartalmazza a *szocializáció* alapvető normáit, szabályait; a Házirend biztosítja az azonos működés feltételeit.

Az óvodai ellátás egész évben szakképzett óvodapedagógusokkal biztosított.

A Pedagógiai Program *Óvodai Integrációs Programrészében* az intézmény szabályozza az integrációs feladatok mellett a törvénynek megfelelően az általános, és speciális gyermekvédelmi feladatokat.

A gyermekekkel, családokkal való napi kapcsolattartás lehetővé teszi az óvodapedagógusok számára a probléma mielőbbi észlelését, feltárását. Tagintézményi szinten gyermekvédelmi megbízott támogatja a megoldások keresését, megvalósítását. A preventív és operatív gyermekvédelmi feladatokat - intézményi szinten - gyermekvédelmi koordinátor hangolja össze. A gyermekvédelmi folyamatokat a tanügy-igazgatási igazgató helyettes irányítja.

A különböző szociokulturális hátránnyal érkező gyermekeknek és családjaiknak családi-, közösségi együttműködést igénylő óvodai *rendezvényt szervez az Intézmény:*

- Pedagógiai Program rendezvényei
- Szülői értekezletek
- Szülői Fórumok.

Az Intézmény *igazolatlan távolmaradás* kockázatának kitett gyermekeket fokozott figyelemmel kísérjük, mulasztásaikat, és annak indokoltságát *nyomon követi*, szükség esetén intézkedést kezdeményez.

4. Oktatás, képzés. Tanulási, nevelési problémák megelőzése, prevenció feladatok. A hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja, és kiemelkedő képességeinek fejlesztése az Intézményben

A Szolnok Városi Óvodákban a hátránnyal küzdő gyermekek megismerése *intézményi szinten kialakított mérési rend szerint történik*. Ennek részét képezi a 4 éves halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek DIFER mérése. A megfigyelési-, mérési eredményekre épül a gyermekek fejlesztése, hátránykompenzációja. A gyermekre írt egyéni fejlesztési feladatok és az eredmények „Egyéni fejlődési dossziéba” kerülnek.

A hátránykompenzáció mellett fontos pedagógiai feladatként jelenik meg a szociális *hátránnyal küzdő gyermekek tehetség felismerése és tehetség gondozása*.

A kiemelkedő képességű, hátránnyal küzdő gyermekek- és családjának számára tájékoztatást nyújt az Intézmény a képességeiknek megfelelő iskolákról, ajánlással támogatja az intézménybe való bejutást, a kiemelkedés lehetőségének és az óvodában elkezdett tehetséggondozás folytatásának érdekében.

A prevenció tevékenység elsődlegességét a gyermek életében jelentkező *problémák okainak feltárásával*, a gyors beavatkozással lehet hatékonyan segíteni. *A szülőkkel való bizalmi viszonyra épülő napi kapcsolattartást, családsegítést a prevenció feltételének tekinti az Intézmény.*

Az Intézmény nagy hangsúlyt fektet az egészséges életmód alakítására:

- az egészséges életvitel igényének és szokásainak kialakítására,
- a környezettudatos magatartás fontosságának megismertetésére,
- a testi-lelki egészség fejlesztése, és betegségmegelőzés fontosságának tudatosítására.

A felmerülő problémákra elsősorban saját hatáskörben történik intézkedés, azonban rendszeres az együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal is.

Gyermek védelme érdekében megtett intézkedéseink	Alkalom
Belső jelzés és intézményi hatáskörben megtett intézkedések	73
Együttműködés a SZKTT HSZK Család- és Gyermejköléti Szolgálattal és Gyermejköléti Központtal: Jelzőlap indítása, esetmegbeszélés, esetkonferencia, pedagógiai jellemzéküldése	51
Együttműködés hatóságokkal: védelembe vételi tárgyalás, Jelzőlap indítása, pedagógiai jellemzéküldése	29

5. Pénzügyi beszámoló:

**Tervezési alapegység: Humán szakfeladat célelőirányzatai- Szociális feladatok-
Integrációs Program**

Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok	Összeg (Ft)
Eredeti előirányzat	6 000 000,-
Módosított előirányzat	-
2017. évi felhasználás	5 960 470,-
2017. évi maradvány	39 530,-

Támogatott Programok

Sorszám	Támogatott	Tevékenység	Összeg
1.	CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat	Hátránykompenzáló, korai beavatkozó és továbbtanulást támogató projekt támogatása (Tanoda)	500 000,-
2.	Vasutasok Otthona Szolnoki Egyesület	TANODA támogatása (Tücsök úti Közösségi Házban gyermekek felzárkóztatása)	500 000,-
3.	Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet	TANODA támogatása (Csillagház Szolgáltató Pont működtetése)	500 000,-
4.	Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány	TANODA támogatása (Szandaszőlősi Tanulókör)	500 000,-
5.	Magyar Pünkösdi Egyház	Szeretet vendégség program, hangszervásárlás támogatása	90 000,-
6.	Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet	TANODA támogatása (Újvárosi Tanoda)	500 000,-
7.	Munkaerő-piaci és Környezetgazdálkodási Szociális Szövetkezet	Szociális szolgáltatás kltg-einek támogatása	252 300,-
8.	Szolnoki Főiskola Klub és Sportiskola	Csapatépítő edzőtábor költségek támogatása	100 000,-
9.	Örömtánc, örömuzene Kft	Somnakaj CHURCH templomi koncertre belépők	114 000,-
10.	SZKTT - Egyesített Szociális Intézménye	Település Segítő Közösségi Szolgálat	150 000,-

		működési feltételek biztosítása	
11.	VOKE Csomóponti Művelődési Központ	Támogatás - Nyári Szabadidős Tábor költségeinek támogatása	200 000,-
12.	Kamasz- Tanya Gyermekek és Ifjúsági Egyesület	Támogatás - Nyári Szabadidős Tábor költségeinek támogatása	499 950,-
13.	Kornéliusz Háza Missziós Egyesület	Támogatás -Tiszaliget műfüves sportpálya	60 000,-
14.	Foglalkoztatási Célú Non-profit Szervezet	TANODA támogatása (Újvárosi Tanoda)	162 540,-
15.	Generációk Együtt Egyesület	HHH tanulói teljesítmények elismerése	750 000,-
16.	Kornéliusz Háza Missziós Egyesület	hátrányos helyzetű tanulók őszi táboroztatás támogatása	105 000,-
17.	Miért Ne Közhasznú Humán Szolgáltató Alapítvány	TANODA támogatása (Szandaszőlősi Tanulókör)	250 000,-
18.	Munkalehetőség a Jövőért Szolnok Nonprofit és Közhasznú Kft.	konyhakerti művelést és gazdálkodás támogatása	500 000,-
19.	"Munkalehetőség a Jövőért" Szolnok Nonprofit és Közhasznú Kft.	Kiskert program Fűszernövény, palánta beszerzés	50 000,-
20.	Praktiker Kft.	Pavilon vásárlása	10 990,-
21.	Szolnoki Sportcentrum Nonprofit Kft.	Személyszállítás RNÖ program Szentkút	50 000,-
22.	Auchan Magyarország Kft.	Kiskert program díjazás (ajándécsomag) költségek	80 530,-
	SZMJVŐ JÁRULÉKOK	Kiskert program költségek	35 160,-
	Összesen:		5 960 470,-
	Maradvány		39 530,-

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben szereplő beszámoló tárgyiszervé, és a szakmai relevanciákat értékelő összefoglalása az Integrációs Munkacsoport Cselekvési Feladatterv tárgyidőszaki teljesüléséről. A rögzített adatok biztató eredményeket mutatnak, melyek jövőbeni megtartása, fenntarthatóságának biztosítása komoly kihívás elé állítja önkormányzatunkat, partnereinket és valamennyi érdekeltet.

Egyrésztől láthatóan bővíteni szükséges a létrehozott szolgáltatási hálózat működtetésére és a társadalmi integrációra bevonható saját pénzügyi források, humán-erő források körét és mértékét, másrésztől olyan technikákat is ki kell fejleszteni, amelyekkel a megkezdett folyamatok támogathatóak, az elért eredmények megtarthatóak, és amelyekkel megelőzhetőek a szegregált társadalmi viszonyok terjedése, illetőleg újratermelődése.

A település jövőjét érintően szükséges rögzíteni, hogy 2015-2020 anti-szegregációs stratégiai tervének pontosítása megkerülhetetlen, - a fentiekben jelzett -, a KSH 2011. évi Népszámlálási adataiból kiolvasható negatív marginális folyamatok kezelése érdekében folyamatkezelési és mobilizációs tervezés szükséges, melyhez vissza kell emelni azon deklarált elvi alapokat, melyek mentén a településfejlesztés a jövőben folytatható.

Hosszú távú integrációs programot ma már csak úgy lehet készíteni, hogy abban megjelenik a készítő és alkalmazók esélyegyenlőségi politikája, és az önkormányzat valamint intézményei kiemelt felelősséget és szerepet vállalnak a rászorulóknak támogatásában.

Szándékaink szerint az Integrációs Program folyamatos fejlesztése azon feltételek megteremtésének rendelődik alá hosszútávon, amelyek segítségével valamennyi szolnoki lakos hozzáférhet a fejlődést és az életkörülmények javulását szolgáló feltételekhez, közszolgáltatásokhoz, egyúttal a nyilvánosság által látható módon bizonyítja a támogatások eléréséhez szükséges öngondoskodás szándékát.